

SEPTEMBER 2018
ASPIT CAMPUS VEJLE

SAMFUNDSØKONOMISK ANALYSE AF ASPIT

SLUTRAPPORT

SEPTEMBER 2018
ASPIT CAMPUS VEJLE

SAMFUNDSØKONOMISK ANALYSE AF ASPIT

SLUTRAPPORT

PROJEKTNR.

A099369

DOKUMENTNR.

VERSION

UDGIVELSESDATO

15. september
2018

BESKRIVELSE

UDARBEJDET

BHDA, CTJE, JEE,
NAN, PGM

KONTROLLERET

NAN

GODKENDT

BHDA

INDHOLD

1	Resumé	7
2	Indledning	9
2.1	Baggrund og formål	9
2.2	Sammenfatning og konklusion	10
3	Overordnet metode	13
3.1	Virksomhedsperspektiv	13
3.2	Beskæftigelse	13
3.3	Effekt af AspIT	14
3.4	Samfundsøkonomisk analyse	14
4	Virksomhedsperspektiv	15
4.1	Metode	15
4.2	Resultater	17
5	Hvor mange kommer i beskæftigelse?	23
5.1	Metode	23
5.2	Beskæftigelse med løn	24
6	Effekter af AspIT	27
6.1	Metode og datagrundlag	27
6.2	Resultater	30
7	Samfundsøkonomisk analyse	35
7.1	Metode	35
7.2	Forudsætninger og antagelser	37
7.3	Resultater	38
7.4	Følsomhedsanalyser	41

BILAG

Bilag A Interviewundersøgelsen – detaljerede
resultater

1 Resumé

Resultaterne af COWI's analyse af AspIT-uddannelsestilbuddet¹ er meget positive. Det gælder uanset om det handler om virksomhedernes vurdering, de AspIT-uddannedes beskæftigelse, de beskæftigelsesmæssige effekter af AspIT eller den samfundsøkonomiske værdi af et AspIT uddannelsesforløb.

AspIT-uddannelsestilbuddet er således undersøgt gennem 4 del-analyser:

- > En interviewundersøgelse blandt AspIT's aftager virksomheder der dokumenterer behov for, relevans af og tilfredshed med uddannelsestilbuddet.
- > En registerbaseret analyse af de *AspIT uddannedes beskæftigelse*.
- > En registerbaseret analyse af den beskæftigelsesmæssige effekt af AspIT *sammenlignet med en relevant kontrolgruppe*.
- > En samfundsøkonomisk analyse med udgangspunkt i de fundne effekter.

Blandt respondenterne fra virksomhederne er der således generelt stor tilfredshed med samarbejdet med AspIT-skolerne omkring praktikforløb og ansættelse, og med praktikkonsulenten her fra. Alle adspurgte vil anbefale samarbejdet til andre.

Samtidig vurderer en ganske stor del af virksomhederne, at de AspIT-uddannedes IT- faglige kompetencer har udviklet sig i løbet af praktikforløbet, og rigtig mange vurderer, at der gennem praktikforløbet er blevet udviklet IT- faglige kompetencer som er særligt værdifulde for virksomheden og/eller er svære at finde hos andre potentielle medarbejdere.

Der er generelt stor tilfredshed med det arbejde de AspIT-uddannede udfører, og samlet set vurderes de faglige kompetencer hos de AspIT-uddannede af et stort flertal af respondenterne at være gode eller virkelig gode.

¹ AspIT tilbyder en særlig uddannelse indenfor IT området, som er målrettet unge med Autisme Spektrum Forstyrrelse (ASF), hvor grundtanken er, at de unge får tilknytning til arbejdsmarkedet indenfor IT området på en måde, der matcher deres unikke kompetencer – og samtidig sikrer danske virksomheder en særlig medarbejderressource.

De sociale og personlige kompetencer hos de AspIT-uddannede har ifølge virksomhederne givet visse udfordringer ved opstart, men de har ikke besværliggjort samarbejdet i nævneværdig grad. Virksomhederne vurderer da også, at de sociale og personlige kompetencer bliver bedre i forløbet, og et stort flertal af virksomhederne vurderer, at de opnåede sociale og personlige kompetencer udvikler sig til at blive gode eller virkelig gode.

Sammenfattende er det vurderingen, at de AspIT-uddannede i høj grad tilføjer værdi til virksomhederne. Næsten alle vurderer, at det er meget sandsynligt, at virksomheden igen vil efterspørge en dimittend med AspIT baggrund.

Beskæftigelsesresultaterne er ligeledes gode. 59 % af dem, der har gennemført AspIT-uddannelsen, var i beskæftigelse eller under uddannelse i 2. kvartal 2017.

Af de AspIT-uddannede var 43 % i beskæftigelse et år efter at have afsluttet AspIT-uddannelsen, 48 % var i beskæftigelse tre år efter, og 56 % var i beskæftigelse fem år efter. Nogle af de beskæftigede var i støttet beskæftigelse (fleksjob eller job med løntilskud). Andelen der var i støttet beskæftigelse var 9 % et år efter, 21 % tre år efter og 33 % fem år efter. Yderligere henholdsvis 12 %, 13 % og 7 % var under uddannelse.

Undersøgelsen tyder på, at AspIT-uddannelsen har en positiv beskæftigelsesefekt, sammenlignet med en sammenlignelig kontrolgruppe. Både ét, tre og fem år efter uddannelsens afslutning var der således flere af de AspIT-uddannede, der var i beskæftigelse og/eller i støttet beskæftigelse, end i kontrolgruppen.

Samfundsøkonomiske beregninger med fokus på de fundne beskæftigelsesmæssige effekter viser endelig, at det betaler sig for samfundet som helhed at investere i et AspIT-uddannelsesstilbud. Et STU forløb, hvis omkostninger ifølge en analyse fra Epinion nogenlunde svarer til gennemsnittet for øvrige danske STU forløb² (på tværs af alle kommuner og forløb).

Ud fra en samfundsøkonomisk betragtning betaler investeringen sig således tilbage i løbet af de første syv år efter, at en 'gennemsnitlig' AspIT-deltager har afsluttet uddannelsesstilbuddet. I løbet af yderligere syv til otte år (dvs. 15 år i alt) giver investeringen et kumuleret samfundsøkonomisk overskud på knap 1 million kr. for hver 'gennemsnitlig' AspIT-deltager. Et resultat der under mere pessimistiske forudsætninger reduceres til et kumuleret samfundsøkonomisk overskud på ca. 300 tusinde kr. – men dog stadig et robust samfundsøkonomisk overskud!

Effekter såsom forbedret livskvalitet, bedre sundhed og lignende indgår ikke i beregningerne. Havde de gjort det, ville det samfundsøkonomiske resultat med stor sandsynlighed have været endnu bedre.

² Epinion: "Evaluering af særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse", 2017.

2 Indledning

Denne analyse er af COWI udarbejdet for AspIT CampusVejle – dvs. AspIT-skolerne i Aalborg, Aarhus, Vejle, Aabenraa og Høje Taastrup - i perioden november 2017–juni 2018.

Den danske vækst og digitaliseringsudfordring

Danske virksomheder udfordres ifølge **Regeringens Disruptionråd** i stigende grad af en omsiggribende digitaliseringsdagsorden. Statsminister Lars Løkke Rasmussen udtrykker det således i Altinget 1/5 2017: *"skal vi få det fulde udbytte - **og skal vi have alle med** - så skal vi turde gribe den fremtid. Vi skal omfavne teknologiske fremskridt og nye digitale løsninger. **Det kan vi kun, hvis de rette kompetencer er tilgængelige for arbejdsmarkedet**".*

Behovet for bl.a. de rette IT-kompetencer og betydningen heraf for dansk vækst, beskæftigelses- og uddannelsesdagsordenen understreges i flere analyser, f.eks. FremKom, analyse af **fremtidens kompetencebehov** i Nordjylland, udarbejdet med bistand fra COWI. Dansk Industri frygter ligefrem flaskehalsproblemer i en prognose fra maj 2017, ligesom **Regeringens digitale strategi** frem mod 2025 med blandt andet **Teknologipagten** sigter mod, at 20 % flere unge starter på STEM-uddannelser (altså cirka 10.000 flere unge uddannede over de næste 10 år inden for teknologi, IT, naturvidenskab og matematik). Regeringsrapporten fra 2016 "**Virksomheders behov for digitale kompetencer**" påpegede, at Danmark i 2030 vil mangle 19.000 IT-specialister.

Dette behov hjælper AspIT-uddannelsesbuddet med at dække ved at uddanne unge mennesker med autismespektrumforstyrrelser (ASF) og interesse for IT gennem et uddannelsesforløb, der tilgodeser deres særlige behov, kompetencer og medarbejderloyalitet inden for IT og teknologi.

2.1 Baggrund og formål

Analysens baggrund og formål

AspIT er et dansk klynge/kompetencecenter, der – mod betaling – tilbyder en særlig uddannelse inden for IT-området, der er målrettet unge med autismespektrumforstyrrelser (ASF) til alle landets kommuner. AspIT-uddannelsen udbydes af Campus Vejle og andre erhvervsskoler 10 steder i Danmark.

Grundtanken er, med centrets egne ord, at de unge får en tilknytning til arbejdsmarkedet inden for IT-området på en måde, der matcher deres unikke kompetencer og sikrer danske virksomheder en særlig medarbejderressource.

Ledelsen bag AspIT-uddannelsen ønsker på den baggrund at få udarbejdet en analyse, der skal give et billede af:

- > Hvordan virksomhederne vurderer AspIT-uddannelsen
- > Hvor stor en del af de AspIT-uddannede, der er i beskæftigelse
- > Effekterne af AspIT-uddannelsen ved sammenligning med en kontrolgruppe

- > AspIT-uddannelsen ud fra en samfundsøkonomisk synsvinkel.

2.2 Sammenfatning og konklusion

Målet med AspIT-analysen var at belyse følgende:

- > Hvad er virksomhedernes vurdering af AspIT-uddannelsen?
- > Hvor mange af de elever, der gennemfører AspIT-uddannelsen, opnår beskæftigelse?
- > Effekterne af AspIT ved sammenligning med kontrolgruppe
- > Samfundsøkonomisk analyse.

Alle fire analyser peger på meget positive resultater - uanset om vi taler virksomhedsperspektiv, beskæftigelse, effekt af AspIT eller samfundsøkonomi.

En telefoninterviewundersøgelse blandt AspIT's aftager virksomheder viser overordnet, at en del af virksomhederne inden for det seneste år har oplevet vanskeligheder med at rekruttere de IT-medarbejdere, der er behov for. Ligesom nogle vurderer, at manglen på IT-arbejdskraft udgør et problem. De fleste respondenter angiver dog, at deres virksomhed i det store hele hidtil har kunnet rekruttere de IT-medarbejdere, der er behov for.

Et klart flertal af respondenterne forventer imidlertid et stigende behov for IT-medarbejdere, og en stor del disse respondenter vurderer, at de i deres virksomhed i den forbindelse måske vil efterspørge en praktikant/medarbejder med AspIT- baggrund.

Generelt vurderes AspIT dimittendernes IT- faglige kompetencer således at være gode.

Der er dog nuancer i opfattelsen af niveauet af de IT-faglige kompetencer, som dimittenderne kommer med – særligt i forbindelse med opstart i virksomhederne.

Til gengæld vurderer en ganske stor del af respondenterne, at praktikantens/medarbejderens IT- faglige kompetencer har udviklet sig i løbet af praktikforløbet, ligesom rigtig mange vurderer at der gennem praktikforløbet er blevet udviklet nogle IT- faglige kompetencer som er særligt værdifulde for deres virksomhed. Nogle vurderer også at man gennem forløbet har opdaget eller fået udviklet nogle IT- faglige kompetencer, som er svære at finde hos andre potentielle medarbejdere – mens nogle dog også vurderer at dette ikke er tilfældet.

Der er generelt stor tilfredshed med kvaliteten og til dels niveauet/sværhedsgraden af det konkret udførte arbejde, og samlet set vurderes de faglige kompetencer hos praktikanten/medarbejderen på tidspunktet for interviewet af et stort flertal af respondenterne at være gode eller virkelig gode

Helt overordnet vurderes dimittendernes sociale og personlige kompetencer som under middel ved opstart. De sociale og personlige kompetencer hos praktikanter/medarbejderen har da også ifølge respondenterne givet visse udfordringer, men de har angiveligt ikke besværliggjort samarbejdet i nævneværdig grad. Respondenterne vurderer da også, at de sociale og personlige kompetencer bliver bedre i forløbet. Et stort flertal af respondenterne vurderer ligefrem, at de opnåede sociale og personlige kompetencer hos praktikanten/medarbejderen på tidspunktet for interviewet var gode eller virkelig gode.

Endelig er der blandt respondenterne fra virksomhederne generelt også stor tilfredshed med samarbejdet med AspIT omkring praktikforløb og ansættelse og praktikkonsulenten her fra. Alle adspurgte vil anbefale samarbejdet til andre.

Sammenfattende vurderes dimittenderne generelt i høj grad at tilføre værdi til virksomhederne, ligesom næsten alle respondenterne vurderer det som sandsynligt at deres virksomhed igen vil efterspørge en dimittend med AspIT baggrund.

Telefoninterviewundersøgelsen viser altså, at AspIT-uddannelsestilbuddet medvirker til at skabe kompetencer og plads på arbejdsmarkedet til en gruppe med særlige behov, men også med kompetencer der vurderes værdifulde af virksomhederne.

Beskæftigelsesresultaterne er ligeledes relativt gode. Godt halvdelen af alle AspIT-uddannede (52 %) var i beskæftigelse med løn i 2. kvartal 2017. Yderligere 7 % var i gang med en uddannelse. Flest var i ordinær beskæftigelse (38 %), mens 14 % var i støttet beskæftigelse, dvs. i fleksjob eller job med løntilskud.

43 % var i beskæftigelse et år efter at have afsluttet AspIT-uddannelsen, 48 % var i beskæftigelse tre år efter, og 56 % var i beskæftigelse fem år efter. Årsagen var først og fremmest, at andelen, der var i støttet beskæftigelse steg fra 9 % et år efter til 21 % tre år efter og til 33 % fem år efter. Herudover var henholdsvis 12 %, 13 % og 7 % under uddannelse.

Disse tal er ikke nødvendigvis udtryk for effekten af AspIT. De AspIT-uddannede kunne jo være kommet i beskæftigelse alligevel, selv om de ikke havde gennemført uddannelsen.

Undersøgelsen tyder imidlertid på, at AspIT-uddannelsen har en positiv beskæftigelseseffekt. Det finder vi ved at sammenligne andelen, der er kommet i beskæftigelse, med en sammenlignelig kontrolgruppe. Et år efter uddannelsens afslutning var der således flere af de AspIT-uddannede, der var i beskæftigelse, end af kontrolgruppen. Tre år efter var der flere af de AspIT-uddannede, der var i støttet beskæftigelse (og færre der modtog kontant- eller uddannelseshjælp), og fem år efter var der ligeledes flere af de AspIT-uddannede, der var i beskæftigelse og støttet beskæftigelse.

Baseret på resultaterne fra analysen af beskæftigelseseffekterne, har vi afslutningsvist gennemført en samfundsøkonomisk analyse af AspIT-uddannelsestilbuddet, med fokus på de beskæftigelsesmæssige effekter.

Resultatet af de samfundsøkonomiske beregninger viser overordnet, at det betaler sig for samfundet som helhed at investere i et AspIT-uddannelsestilbud.

Selvom det umiddelbart kan forekomme at være en relativt omkostningstung investering, viser beregningerne, at denne investering ud fra en samfundsøkonomisk betragtning betaler sig tilbage i løbet af de første syv år efter, at en 'gennemsnitlig' AspIT-deltager har afsluttet uddannelsestilbuddet.

I løbet af yderligere syv til otte år eller sammenlagt 15 år giver investeringen et samfundsøkonomisk overskud på sammenlagt knap 1 million kr. for hver 'gennemsnitlig' AspIT-deltager. Dette resultat opnås, såfremt det antages, at de bedre beskæftigelsesmæssige effekter for deltagerne i AspIT, i sammenligning med kontrolgruppen, varer uændret ved over årene fra den sidste 'måling' i år 5 og frem til år 15.

Såfremt de bedre beskæftigelsesmæssige effekter for deltagerne i AspIT i sammenligning med kontrolgruppen imidlertid aftager over årene fra den sidste 'måling' i år 5 og frem til år 15, hvor effekterne antages at være neutraliserede, reduceres resultatet til et samfundsøkonomisk overskud på ca. 300 tusinde kr. – men dog stadig et samfundsøkonomisk overskud!

3 Overordnet metode

Effekterne af AspIT er blevet analyseret ved hjælp af fire forskellige delanalyser, der hver for sig belyser væsentlige aspekter vedrørende kvalitet og effekt af AspIT-uddannelsestilbuddet. Denne tilgang er illustreret nedenfor og uddybes kort i hvert af de fire delanalyseafsnit 2.1–2.4.

3.1 Virksomhedsperspektiv

For at undersøge og dokumentere behovet for, relevansen af og tilfredsheden med AspIT-uddannelsestilbuddet og de dimittender, der uddannes, har vi gennemført en telefoninterviewundersøgelse blandt en tilfældigt udvalgt stikprøve af aftagervirksomheder.

I undersøgelsen har vi bl.a. spurgt ind til virksomhedernes vurdering af dimittendernes IT-faglige kompetencer, dimittendernes sociale/personlige kompetencer samt virksomhedernes vurdering af samarbejde om praktikforløb og ansættelse.

Der tages altså udgangspunkt i virksomhedernes vurdering og perspektiv.

3.2 Beskæftigelse

Et er, hvordan virksomhederne vurderer AspIT og de kompetencer, som dimittenderne møder op med. Noget andet er, hvordan de tidligere AspIT-elever klarer sig på arbejdsmarkedet.

Det er temaet for den anden delanalyse, der belyser, hvor mange af dem der har gennemført AspIT-uddannelsen, der er i beskæftigelse. Denne delanalyse bygger på en registerbaseret analyse af udvalgte registre i Danmarks Statistik, herunder e-indkomstregisteret.

3.3 Effekt af AspIT

Selv om delanalyse 2 giver svar på, hvor mange af de AspIT-uddannede der kommer i beskæftigelse, er det ikke nødvendigvis udtryk for en effekt af AspIT. De AspIT-uddannede kunne jo være kommet i beskæftigelse alligevel.

For at vurdere effekten af AspIT har vi derfor etableret en kontrolgruppe ved hjælp af 'propensity score matching'. Metoden, der er beskrevet yderligere i afsnit 5.1, giver mulighed for at danne en kontrolgruppe, der ligner dem, der har gennemført uddannelsen så meget som muligt. Ved at sammenligne beskæftigelsessituationen mv. for dem, der har gennemført AspIT-uddannelsen med de tilsvarende forhold i kontrolgruppen, kan vi vurdere den beskæftigelsesmæssige effekt af AspIT. Det er temaet for den tredje delanalyse.

3.4 Samfundsøkonomisk analyse

Med udgangspunkt i resultaterne af analysen af den beskæftigelsesmæssige effekt af AspIT har vi afslutningsvist gennemført en samfundsøkonomisk analyse af AspIT-uddannelsestilbuddet. Den samfundsøkonomiske analyse har dermed primært fokus på de beskæftigelsesmæssige effekter.

Gennem den samfundsøkonomiske analyse søger vi at belyse, hvorvidt det kan betale sig for samfundet at investere i et AspIT uddannelsestilbud.

4 Virksomhedsperspektiv

Som nævnt i indledningen har det været en del af vores udgangspunkt – eller hypotese – at AspIT-uddannelsestilbuddet på samme tid medvirker til at imødekomme flere formål, bl.a. at

- > uddanne unge mennesker med autismespektrumforstyrrelser (ASF) og interesse for IT, gennem et uddannelsesforløb, der tilgodeser deres særlige behov og bringer deres særlige kompetencer i spil inden for IT.

og samtidig at

- > sikre danske virksomheder en stabil, loyal og særlig medarbejderressource med stærke og relevante kompetencer indenfor IT-området

Denne del af vores udgangspunkt/hypotese har vi søgt bekræftet og dokumenteret gennem en interviewundersøgelse blandt AspIT's aftagervirksomheder, med henblik på at få bekræftet behovet for, relevansen af og tilfredsheden med AspIT-uddannelsestilbuddet, og de dimittender, der uddannes.

Der tages altså udgangspunkt i virksomhedernes vurdering/perspektiv.

4.1 Metode

Denne del af undersøgelsen er gennemført som en telefoninterviewundersøgelse blandt en tilfældigt, men så vidt muligt repræsentativt udvalgt stikprøve af aftagervirksomheder, hvor vi spørger ind til fem overordnede temaer, centreret omkring virksomhedernes:

- > A) behov for IT-kompetencer nu og i fremtiden
- > B) vurdering af relevans og kvalitet/niveau af de IT-faglige kompetencer hos den/de konkrete dimittend (-er), de har eller har haft ansat
- > C) vurdering af de sociale/personlige kompetencer hos den/de konkrete dimittend (-er), de har eller har haft ansat

- > D) vurdering af samarbejde omkring praktikforløb og eventuelt ansættelse af den/de konkrete dimittend (-er), de har eller har haft ansat
- > E) samlet vurdering af tilfredshed med og 'værdien' af den/de konkrete dimittend (-er), de har eller har haft ansat.

Telefoninterviewundersøgelsen er gennemført med udgangspunkt i en fast spørgeguide, med både lukkede og åbne spørgsmål.

Spørgeskemaerne indeholdt i alt 42 spørgsmål centreret omkring de fem ovennævnte temaer. Hvert tema afsluttes med en åben svarmulighed, hvor interviewpersonen kunne uddybe eller supplere svarene på de stillede spørgsmål. Således udgør fem af de 42 spørgsmål åbne besvarelser.

4.1.1 Fremgangsmåde ved etablering af interviewkontakt

AspIT's praktikkonsulenter blev som udgangspunkt bedt om at opsøge/besøge så vidt muligt samtlige virksomheder, der beskæftiger praktikanter/medarbejdere, som har gennemført et uddannelsesforløb fra AspIT. Disse besøg er blevet foretaget med henblik på dels

- > at indhente samtykke fra den enkelte praktikant/medarbejder til at COWI kunne kontakte og interviewe en relevant kontaktperson i virksomheden, der tæt har fulgt/været involveret i praktikantens/medarbejderens praktikforløb og eventuelt efterfølgende ansættelse
- > at indhente kontaktoplysninger i form af navn, mail og telefonnummer på den relevante kontaktperson og virksomhed.

I forlængelse heraf, har COWI fra/via AspIT modtaget samtykke med tilhørende kontaktoplysninger på en kontaktperson i den enkelte virksomhed for i alt 78 praktikanter/medarbejdere (i praksis næsten lig med antal forskellige virksomheder - enkelte virksomheder har dog flere ansatte med AspIT-baggrund).

Dette tal bør ses i lyset af, at der potentielt var i størrelsesordenen 130 personer med AspIT baggrund i gang med praktik eller i lønnet beskæftigelse i perioden op til interviewundersøgelsens gennemførelse.

Blandt disse kontaktpersoner har COWI tilfældigt udvalgt i alt 60 potentielle interviewpersoner, som er forsøgt kontaktet ad to omgange. I første interviewrunde blev 40 personer udvalgt til interview, hvorefter yderligere 20 interviewpersoner blev udvalgt for at nå det ønskede antal interview.

Af disse i alt 60 potentielle interviewpersoner besvarede 36 vores henvendelser og medvirkede i undersøgelsen. Ud over de 36, som medvirkede, har seks ikke ønsket at medvirke i undersøgelsen – har f.eks. ikke kunnet afse tid. De resterende 18 kontaktpersoner har enten ikke haft mulighed for at deltage inden for

undersøgelsens tidsramme eller ikke taget telefonen ved minimum tre opringninger på forskellige tidspunkter, ligesom nogle enkelte tilsyneladende har haft forkerte kontaktoplysninger tilknyttet.

Alt i alt er der således blevet gennemført interview med kontaktpersoner i 36 virksomheder, der beskæftiger praktikanter/medarbejdere, der har gennemført et uddannelsesforløb fra AspIT³.

Selvom dette umiddelbart er en relativt lille gruppe, hvilket kan øge usikkerheden om konklusionerne lidt, er det dog en pænt stor andel på en god fjerdedel af den samlede population.

Virksomhederne og de enkelte respondenter er blevet garanteret fuld anonymitet i relation til identitet og besvarelser mm.

4.2 Resultater

Nedenfor afrapporteres de væsentligste resultater fra telefoninterviewundersøgelsen. Afrapportering af resultaterne støttes af interviewcitater, der illustrerer og nuancerer den mere kvantitative afrapportering af respondenternes svar – citaterne gengives i kursiv.

Detaljerede resultater for de afgivne besvarelser kan findes i Bilag A.

Baggrund – virksomheder og ansatte

Indledningsvis har vi spurgt til udvalgte karakteristika hos praktikanter/medarbejdere:

- > Cirka en tredjedel (31 %) af de AspIT-uddannede praktikanter/medarbejdere har været ansat i virksomhederne længere end tre år, cirka en tredjedel (31 %) af praktikanterne/medarbejderne har været ansat i to eller tre år, mens resten har været ansat mindre end to år.
- > I de allerfleste virksomheder (91 %) er praktikanten/medarbejderen oprindeligt startet i praktik.
- > Praktikanter/medarbejdere er ansat under ret forskellige former; fra mange i ordinær ansættelse på fuld eller nedsat tid, over fleksjob på ned til relativt få timer og selvfølgelig til virksomhedspraktik gennem kommunen – i nogle tilfælde med personlig assistance.
- > Langt de fleste respondenter (93 %) betragter ikke praktikantens/medarbejderens ansættelse som tidsbegrænset.

³ Særligt med hensyn til de spørgsmål, der vedrører samarbejdet med AspIT om praktikforløb og ansættelse, er antallet af respondenter dog generelt lidt lavere, idet nogle af respondenterne ikke har været involveret i praktikforløbet men først har fået kendskab til medarbejderen med AspIT-baggrund senere i forløbet.

4.2.1 Tema A - Behov for IT-kompetencer nu og i fremtiden

Et flertal af respondenterne karakteriserer deres virksomhed/organisation som en IT-virksomhed (69 %).

En forholdsvis stor del af virksomhederne har inden for det seneste år i meget høj grad, i høj grad eller i nogen grad oplevet vanskeligheder med at rekruttere de IT-medarbejdere, der er behov for (39 %).

De fleste respondenter angiver dog, at deres virksomhed i det store hele hidtil har kunnet rekruttere de IT-medarbejdere, der er behov for (86 %).

"Ja det er lykkedes. Men det har været en udfordring."

Lidt over halvdelen af virksomhederne (ca. 60 %) vurderer, at manglen på IT-arbejdskraft kun i mindre grad, dvs. ikke eller slet ikke udgør et problem for virksomhedens forretningsmæssige udviklingsmuligheder og opgaveløsning. Resten vurderer dog i nogen til høj eller meget høj grad, at manglen på IT-arbejdskraft udgør et problem.

"I nogen grad."

Cirka tre fjerdedele af respondenterne forventer et stigende eller stærkt stigende behov for IT-medarbejdere (53 % + 22 %).

"Stigende. Har brug for flere, end vi hidtil har haft brug for."

Næsten to tredjedele af disse respondenter (65 %) vurderer, at de i deres virksomhed i den forbindelse eventuelt vil efterspørge en praktikant/medarbejder med AspIT-baggrund.

4.2.2 Tema B – IT-faglige kompetencer

Generelt vurderes de IT-faglige kompetencer at være gode. Men der er dog nuancer i opfattelsen af niveauet af de IT-faglige kompetencer, som dimittenderne kommer med – særligt i forbindelse med opstart i virksomhederne.

Godt halvdelen af respondenterne vurderer således helt overordnet de IT-faglige kompetencer, da praktikanten startede i praktikforløb, som gode eller virkelig gode (54 %). Kun få gav vurderingen 'mindre god' (3 %).

"Han gjorde det rigtig godt fra start."

En del af respondenterne gav dog vurderingen 'middel' eller 'under middel' (43 %), for de IT-faglige kompetencer.

"De var rimelig gode, men ikke virkelig gode. Han havde jo interessen for det, hvilket er det vigtigste. Så længe de har interessen, kan de lære det meste eller resten."

Til gengæld vurderer en ganske stor del af respondenterne, at praktikantens/medarbejderens IT-faglige kompetencer har udviklet sig i løbet af praktikforløbet – i høj eller i meget høj grad (26 % + 49 %).

Noget over halvdelen af respondenterne vurderer også, at der gennem praktikforløbet er blevet udviklet nogle IT-faglige kompetencer hos praktikanten/medarbejderen, som er særligt værdifulde for deres virksomhed – i høj eller i meget høj grad (61 %).

"Han har været med til at udvikle nogle systemer hos os, som gør, at han i dag sidder i en unik position, da han står for at vedligeholde dem."

På spørgsmålet om, man gennem forløbet har opdaget eller fået udviklet nogle IT-faglige kompetencer hos praktikanten/medarbejderen, som er svære at finde hos andre potentielle medarbejdere, er respondenterne mere delte i deres vurdering. Cirka en tredjedel svarer i høj eller i meget høj grad (32 %), lidt under en tredjedel svarer i nogen grad (29 %), mens over en tredjedel svarer i lav grad eller slet ikke (16 % + 23 %).

"Han er dygtig, men der har ikke været noget rainman i ham. Helt klart dygtig, men ikke noget overnaturligt"

Der er dog stor tilfredshed med kvaliteten og til dels niveauet/sværhedsgraden af det konkrete udførte arbejde. Kvaliteten af de konkrete opgaver, der løses af praktikanten/medarbejderen, vurderes nemlig af rigtig mange til at være høj eller meget høj (83 %).

"Han laver jo ingen fejl. Han mister dog fokus, hvis opgaverne bliver for trivielle."

Mange, men dog lidt færre, vurderer også niveauet/sværhedsgraden af de konkrete opgaver, der løses af praktikanten/medarbejderen, som højt eller meget højt (46 % + 20 %), mens næsten en tredjedel vurderer det som middel (29 %).

"... han laver meget blandede opgaver. De rutineprægede opgaver har X ingen problemer med, hvor andre måske ikke ville holde det ud"

Samlet set vurderes de faglige kompetencer hos praktikanten/medarbejderen på tidspunktet for interviewet af et stort flertal af respondenterne at være gode eller virkelig gode (72 %), mens godt en fjerdedel giver vurderingen middel (26 %). Kun ganske få giver vurderingen under middel - ingen giver vurderingen mindre gode.

4.2.3 Tema C - Sociale og personlige kompetencer

Generelt vurderes dimittendernes sociale og personlige kompetencer som under middel ved opstart. Således vurderer de fleste af respondenterne (88 %) helt

overordnet, at de sociale og personlige kompetencer hos praktikanten, da denne startede i praktikforløb, var middel til mindre gode.

"Han var usikker og genert. Havde sjov selvforståelse af, at han var meget dygtig. Frustrerende for ham, at det ikke rigtig passede. Det brugte han et halvt år på."

"Holder sig helst for sig selv"

De sociale og personlige kompetencer hos praktikanten/medarbejderen har givet visse udfordringer, men de har åbenbart ikke besværliggjort samarbejdet i nævneværdig grad.

"Der har været udfordringer, nogle ting han skulle lære og nogle ting, vi skulle lære."

Et lille flertal af respondenterne (61 %) har således i middel til nogen grad oplevet særlige udfordringer i relation til praktikantens/medarbejderens sociale og personlige kompetencer – men ingen i meget høj grad. Mange har dog ikke eller slet ikke oplevet særlige udfordringer (39 %).

"Vi vidste jo, hvad vi gik ind til".

Ganske få (3 %) har oplevet, at udfordringer i relation til praktikantens/medarbejderens sociale og personlige kompetencer har besværliggjort samarbejdet i nævneværdig grad - men et flertal har faktisk ikke eller slet ikke oplevet dette (61 %).

" Både X og Y har kendt størrelsen på eventuelle problemer og har været gode til at kommunikere problemerne videre til andre samarbejder – hvilket har gjort samarbejderne problemfrie".

Generelt vurderer respondenterne, at de sociale og personlige kompetencer ovenikøbet bliver bedre i forløbet. Samlet set vurderer et stort flertal af respondenterne således, at de opnåede sociale og personlige kompetencer hos praktikanten/medarbejderen på tidspunktet for interviewet var gode eller virkelig gode (62% + 15%)

" Han har rykket sig meget. Han har åbnet sig op og deltager i næsten alle sociale arrangementer, og det virker til, at han også selv kan mærke frem-skridt. Man kan virkelig se, når de først kommer i de rigtige miljøer at arbejde i."

"Han sad i starten på Z's (respondentens) kontor, og sidder nu i storrums-kontoret. Han har også smidt høretelefonerne".

4.2.4 Tema D - Samarbejde med AspIT

Generelt synes der blandt respondenterne at være stor tilfredshed med samarbejdet med AspIT og AspIT's praktikkonsulenter. Overordnet oplever respondenterne således samarbejde og dialog med AspIT om praktikforløb og evt. ansættelse som godt eller meget godt (100 %).

"Kørt helt smertefrit, fuldt tilfredsstillende".

De fleste af respondenterne føler, at de med hjælp fra AspIT's praktikkonsulent, er blevet tilstrækkeligt forberedt/hjulpet til at kunne møde og afhjælpe udfordringer hos praktikanten/medarbejderen – i høj eller meget høj grad (90 %).

"... er blevet sat rigtig godt ind i, hvad aspergers betyder i forbindelse med en ansættelse. Har følt sig godt klædt på i forhold til udfordringer."

Der er dog også nogle af respondenterne (10 %), der føler, at de kun i middel til ringe grad er blevet tilstrækkeligt forberedt/hjulpet til at kunne møde og afhjælpe udfordringerne.

Når det kommer til konkrete forslag til hvordan respondenterne kunne være blevet forberedt/hjulpet (endnu) bedre ift. at møde og afhjælpe eventuelle udfordringer hos deres praktikant forbindelse med dennes praktikforløb, centrerer de sig især om to forhold:

- > Flere nævner at det ville være en fordel med noget skriftligt materiale om diagnoserne – herunder hvor forskellige de kan vise sig. Også gerne med anbefalinger til hvordan praktikanten kan hjælpes igennem vanskelige situationer. Gerne noget materiale der kan deles med resten af virksomheden og medvirke til en afmystificering. En enkelt foreslår der til at det nærmest bør være et krav at man som kontaktperson skal på AspIT's mentorkursus.
- > Flere efterlyser også et bedre overblik over praktikanternes uddannelsesforløb fra AspIT, herunder hvad de lærer på uddannelsen. Men også information om hvilke muligheder der kan være for eventuelt at supplere med kurser hos andre skoler/udbydere.

Et flertal føler ikke, at der er behov for mere opfølgning fra AspIT og/eller fra en kommunal jobkonsulent efter en eventuel ansættelse – i ringe eller meget ringe grad (68 %). Der er dog en del af respondenterne, der føler, at der i høj eller meget høj grad er behov for mere opfølgning (27 %). De uddybende kommentarer tyder her dog på, at det især er samarbejdet og opfølgningen fra kommunernes side, særligt efter at praktikforløbet er overstået, og AspIT har 'sluppet' eleven, der ikke opleves helt tilfredsstillende.

"Vi har fået at vide, at efter AspIT laver skolerne meget lidt opfølgning. Heldigvis har der været en ude og haft en snak med Y. Kommunale jobkonsulenter opleves tilnærmelsesvis ikke eksisterende ... AspIT har ellers været rigtig dygtige."

"Vi har haft svært ved at finde ud af, hvem der havde 'opsyn' med X efter endt AspIT-praktik. Først halvanden måned efter blev der taget kontakt fra kommunen. "

Det er bemærkelsesværdigt, at alle respondenter angiver at ville opfordre andre virksomheder med behov for særlige IT-kompetencer til at indgå i et samarbejde med AspIT om et praktikforløb og evt. ansættelse af en elev/praktikant (100 %).

"Det ville jeg. Det har været positivt. Konceptet virker. Du får medarbejdere ud, men selvfølgelig kræver det tålmodighed. Så meget indhold i det, at det berettiger en efterfølgende ansættelse. Succes."

"Så længe man har ballasten til at kapere folks ekstra behov, får man rigtig skarpe hjerner ind - de har en fordel på IT-området."

4.2.5 Tema E - Sammenfattende vurdering

Generelt udtrykker respondenterne meget stor tilfredshed med samarbejdet med AspIT om praktikforløb og eventuelt efterfølgende ansættelse. De allerfleste har således samlet set været meget tilfredse med samarbejdet med AspIT om praktikforløbet og en eventuelt efterfølgende ansættelse (89 %) – resten giver vurderingen tilfreds eller neutral.

"Rigtig godt tilfreds med AspIT, som er meget dedikerede og engagerede".

"Oplevet redelighed og ordentlighed fra AspIT. Samtidig står AspIT altid parat til at hjælpe, hvis der skulle være problemer. Det kører lige så meget på kemi i forhold til samarbejdet med AspIT - de er ordentlige".

Næsten lige så stor en andel af respondenterne vurderer samlet set, at praktikanter/medarbejderen – i høj eller meget høj grad (33 % + 48 %) – tilfører værdi til deres virksomhed. Kun en meget lille andel giver vurderingen i ringe grad (3 %). Praktikantene/medarbejderne vurderes altså i høj grad at tilføre værdi til virksomhederne.

"Jeg havde siddet her alene, hvis han ikke var her. Han er uundværlig."

Ovenikøbet vurderer næsten alle respondenterne det som ganske sandsynligt, at de igen i deres virksomheder vil efterspørge en dimittend med AspIT-baggrund. Med andre ord vurderer de allerfleste, at det er meget sandsynligt (64 %) eller sandsynligt (30 %), at de på et tidspunkt igen vil efterspørge en praktikant/medarbejder, der har gennemgået AspIT-uddannelsen.

"Vi har kun gode erfaringer, så hvorfor skulle vi sige nej. Han er en af de 5 vigtigste tandhjul i vores 30-mandsafdeling."

5 Hvor mange kommer i beskæftigelse?

Spørgsmålet er nu, hvordan eleverne klarer sig på arbejdsmarkedet, når de har gennemført AspIT-uddannelsen. Det belyser dette kapitel, der giver svar på, hvor mange der er i ordinær beskæftigelse, hvor mange der er i støttet beskæftigelse, samt hvor mange der er under uddannelse.

Kapitlet fokuserer på beskæftigelse med løn. Dels ved at belyse de tidligere AspIT-elevs beskæftigelsessituation i 2. kvartal 2017, og dels ved at give et billede af, hvor mange der var i beskæftigelse med løn henholdsvis 1, 3 og 5 år, efter de gennemførte uddannelsen.

5.1 Metode

Delanalyserne, der ligger til grund for de resultater, der præsenteres i dette afsnit, bygger på en registerbaseret analyse af udvalgte registre i Danmarks Statistik, det vil sige:

- > E-indkomstregisteret
- > Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM
- > Befolkningsstatistikregisteret.

Analyserne i afsnittet tager udgangspunkt i fire forskellige delpopulationer.

Analysen af beskæftigelsessituationen i 2. kvartal 2017 omfatter 171 tidligere AspIT-elever fra AspIT-CampusVejle⁴, der gennemførte AspIT-uddannelsen på et tidspunkt i perioden 2007 til og med 1. kvartal 2017, og som indgik i befolkningsstatistikregisteret d. 1. januar 2017. Heraf afsluttede 49 % uddannelsen i perioden 2015–1. kvartal 2017.

Analysen af beskæftigelsen et år efter uddannelsen var gennemført, omfatter 157 tidligere AspIT-elever fra AspIT-CampusVejle, der gennemførte AspIT-uddannelsen på et tidspunkt i perioden 2007 til og med d. 30. juni 2016.

⁴ AspIT CampusVejle omfatter AspIT-skolerne i Aalborg, Aarhus, Vejle, Aabenraa og Høje Taastrup.

Analysen af beskæftigelsen tre år efter uddannelsen var gennemført, omfatter 90 tidligere AspIT-elever fra AspIT-CampusVejle, der gennemførte AspIT-uddannelsen på et tidspunkt i perioden 2007 til og med d. 30. juni 2014.

Analysen af beskæftigelsen fem år efter uddannelsen var gennemført, omfatter 43 tidligere AspIT-elever fra AspIT-CampusVejle, der gennemførte AspIT-uddannelsen på et tidspunkt i perioden 2007 til og med d. 30. juni 2012.

I analysen fokuseres der på beskæftigelse med løn. Det vil sige, at tidligere AspIT-elever, der har beskæftigelse som selvstændige, ikke indgår i opgørelsen som beskæftigede.

5.2 Beskæftigelse med løn

5.2.1 Status i 2. kvartal 2017

En stor del - 59 % - af dem, der havde gennemført AspIT-uddannelsen i perioden fra 2007 til og med 1. kvartal 2017, var i beskæftigelse eller under uddannelse i 2. kvartal 2017.

Godt halvdelen af alle (52 %) var i beskæftigelse med løn, mens 7 % var i gang med en uddannelse med SU eller ansat som voksenlærlinge.

Flest var i ordinær beskæftigelse. Det var tilfældet for 38 %, mens 14 % var i støttet beskæftigelse, det vil sige i fleksjob eller job med løntilskud.

Alt i alt arbejdede de 38 %, der var i ordinær beskæftigelse, i gennemsnit 30 timer om ugen og havde en gennemsnitlig månedsløn på 21.900 kr. Det svarer til en gennemsnitlig årsløn på knap 263.000 kr.

Tilsammen havde de en lønindtægt på 4,3 millioner kr. i 2. kvartal 2017.

5.2.2 Dimittendernes beskæftigelsessituation 1, 3 og 5 år efter

Men hvordan ser beskæftigelsessituationen ud et år efter AspIT-dimittenderne har gennemført uddannelsen?

Svaret fremgår af Figur 5-1, der viser, hvor mange, der var i beskæftigelse med løn eller under uddannelse henholdsvis 1, 3 og 5 år efter, de havde gennemført uddannelsen.

Som det ses af figuren, var 43 % i beskæftigelse 1 år efter. 34 % var i ordinær beskæftigelse, mens 9 % var i støttet beskæftigelse. Yderligere 12 % var under uddannelse med SU eller ansat som voksenlærlinge.

Samlet set var godt halvdelen – 55 % - altså i beskæftigelse eller uddannelse et år efter, uddannelsen var afsluttet. Resten, dvs. 45 %, var hverken i beskæftigelse eller under uddannelse.

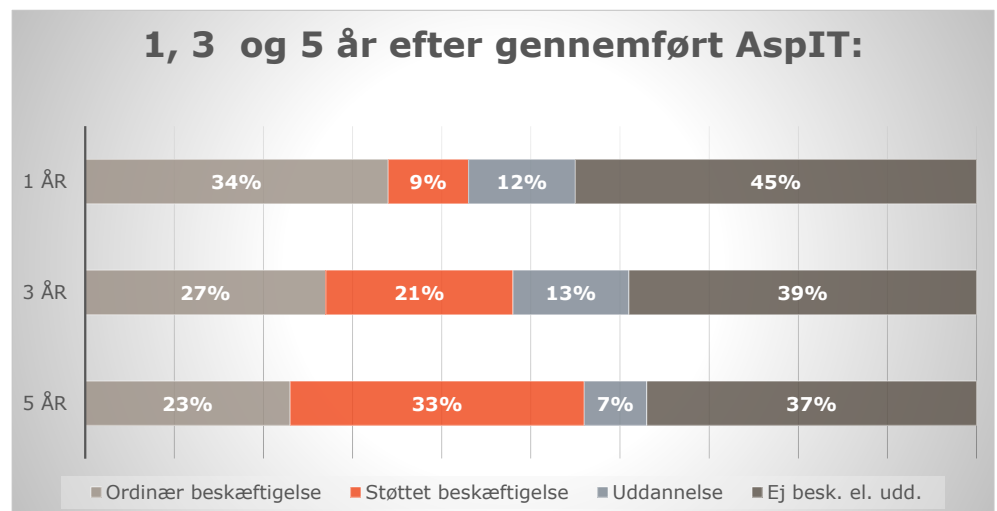
Som det fremgår af afsnit 5.1, er resultaterne i figuren ikke fremkommet på grundlag af forløbsdata. Det vil sige, at det er ikke den samme gruppe af AspIT-dimittender, vi har fulgt henholdsvis et, tre og fem år efter, uddannelsen blev gennemført. De AspIT-uddannede, vi følger tre og fem år efter, er f.eks. delmængder af gruppen et år efter. Færrest indgår således i analysen af, hvor mange der var i beskæftigelse fem år efter, uddannelsen blev gennemført (fordi denne gruppe skal have afsluttet uddannelsen senest d. 30. juni 2012, for at de kan indgå i analysen fem år senere).

I det omfang figuren kan tolkes *som om*, der er tale om forløbsdata, giver den imidlertid et billede af, at andelen, der er i beskæftigelse, stiger, jo længere tid der går. Et år efter uddannelsen blev gennemført, var 43 % i beskæftigelse, tre år efter var 48 % i beskæftigelse, og fem år efter var 56 % i beskæftigelse.

Årsagen er først og fremmest, at andelen, der er i fleksjob eller i job med løntilskud stiger, mens andelen der er i ordinær beskæftigelse, derimod ser ud til at falde.

Samtidig falder andelen, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse.

Figur 5-1. AspIT-dimittendernes beskæftigelsessituation 1, 3 og 5 år efter, de afsluttede AspIT-uddannelsen.

Er det gode eller dårlige resultater? Til sammenligning konkluderer Epinion i 2017 i rapporten "Evaluering af særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse" (p. 7), at 17 % af samtlige STU-elever er i beskæftigelse et år efter endt uddannelse og 5 % er under uddannelse.

Det kan diskuteres, om det giver mening at sammenligne beskæftigelsestallene for samtlige STU-uddannelser med beskæftigelsestallene for AspIT, bl.a. fordi målgruppen for STU-uddannelserne er noget bredere end målgruppen for AspIT-uddannelsen. Målgruppen for STU-uddannelserne omfatter således blandt andet

unge med svære bevægelseshandicap, multihandicappede unge, unge med autisme, unge med ADHD eller andre psykiske lidelser samt unge med erhvervet hjerneskade.

En direkte sammenligning er dermed ikke fair, men Epinions resultater kan i det mindste anvendes til at sætte AspIT's beskæftigelsesresultater i relief, og i det lys må AspIT's resultater betragtes som gode.

6 Effekter af AspIT

I forrige kapitel fik vi svar på, hvor mange af de AspIT-uddannede der er i beskæftigelse som lønmodtagere. 52 % af alle og 43 % et år efter endt uddannelse. Disse tal er dog ikke nødvendigvis udtryk for effekten af AspIT. De AspIT-uddannede kunne jo være kommet i beskæftigelse alligevel, selv om de ikke havde gennemført uddannelsen.

For at få et bud på effekten af AspIT, har vi dannet en matchet kontrolgruppe, der ligner de AspIT-uddannede så meget som muligt. Effektanalyserne bygger således på en sammenligning af de AspIT-uddannede og den matchede kontrolgruppe med hensyn til en række effektmål, der er knyttet til tilknytningen til arbejdsmarkedet og modtagelsen af offentlig forsørgelse. Derved får vi mulighed for at vurdere den beskæftigelsesmæssige effekt af AspIT. Det er temaet i dette kapitel.

6.1 Metode og datagrundlag

Effektmålene belyser udviklingen i en periode på henholdsvis et, tre og fem år efter uddannelsen blev gennemført. De AspIT-uddannedes gennemsnitlige afslutningsdato anvendes til at belyse udviklingen i den matchede kontrolgruppe i en tilsvarende periode på et, tre og fem år fra den gennemsnitlige afslutningsdato.

Effektmål

Til at belyse effekten af AspIT-uddannelsen har vi anvendt følgende effektmål et, tre og fem år efter, de AspIT-uddannede har gennemført uddannelsen/den gennemsnitlige afslutningsdato:

- > Andelen, der er i beskæftigelse
- > Andelen, der er i ordinær beskæftigelse
- > Andelen, der er i støttet beskæftigelse
- > Andelen, der er under uddannelse
- > Andelen, der modtager anden offentlig forsørgelse end SU mv.
- > Andelen, der modtager kontant- eller uddannelseshjælp
- > Andelen, der modtager førtidspension
- > Gennemsnitlige lønforskelle.

Kontrolgruppen

For hvert af disse effektmål har vi foretaget en sammenligning af de AspIT-uddannede og den matchede kontrolgruppe.

Den matchede kontrolgruppe er fundet ved hjælp af **propensity score matching**. Denne matchning gør det muligt at sammenligne de nævnte effektmål blandt de AspIT-uddannede med de tilsvarende mål i en **kontrolgruppe, der ligner de AspIT-uddannede** med hensyn til en række væsentlige, observerbare kendetegn.

Vi har taget udgangspunkt i en analyse af, hvilke forhold der især påvirker sandsynligheden for at deltage i og gennemføre AspIT-uddannelsen.

Derefter har vi - med udgangspunkt i disse forhold - beregnet sandsynligheden (propensity-scoren) for, at de enkelte AspIT-uddannede ville komme til at deltage i og gennemføre AspIT-uddannelsen. Vi er godt klar over, at de har deltaget i AspIT-uddannelsen, men ud fra de kendetegn, der ser ud til at have betydning for, hvem der deltager og gennemfører, har vi beregnet, hvad sandsynligheden for den enkeltes deltagelse og gennemførelse var - givet den pågældendes kendetegn.

Til hver AspIT-uddannet har vi derefter valgt fem personer til kontrolgruppen, der vurderet ud fra deres kendetegn havde samme sandsynlighed for at deltage og gennemføre uddannelsen.

Udvælgelsen er sket blandt personer, der har været i kontakt med et somatisk eller et psykiatrisk sygehus, og i den forbindelse er registreret med en af disse diagnoser som aktionsdiagnose, bidiagnose eller tillægsdiagnose: 'infantil autisme', 'atypisk autisme', 'aspergers syndrom', 'anden gennemgribende mental udviklingsforstyrrelse', 'gennemgribende mental udviklingsforstyrrelse uden nærmere specifikation' i perioden 2002–2016 (psykiatriske sygehuse: 2004–2016), der som udgangspunkt i sammenligning med indsatsgruppen:

- > var i samme aldersinterval (18–34 år i afslutningsåret)
- > og boede i samme landsdel i afslutningsåret.

Ved at udvælge personer til kontrolgruppen, som har næsten nøjagtig samme sandsynlighed for at deltage og gennemføre AspIT-uddannelsen som dem, der rent faktisk gennemførte uddannelsen, har vi derved dannet en kontrolgruppe, der minder så meget om de AspIT-uddannede, at vi har et godt grundlag for at vurdere effekten af at have gennemført AspIT-uddannelsen.

For både de AspIT-uddannede og kontrolgruppen er analysen alene foretaget blandt personer, der ikke modtog førtidspension på afslutningsdatoen/den gennemsnitlige afslutningsdato.

Ikke alle AspIT-uddannede er registreret med en af de nævnte diagnoser på et sygehus. Omkring 30 % af de AspIT-uddannede er således ikke registreret med en af de nævnte diagnoser. Antagelig fordi de har fået stillet diagnosen hos en speciallæge og herudover ikke har fået registreret diagnosen (f.eks. som tillægsdiagnose) i forbindelse med kontakt med et sygehus af andre årsager. Det kan

eventuelt være udtryk for, at den pågældende del af de AspIT-uddannede klarer sig bedre end dem, der har fået registreret diagnosen på et sygehus.

Analysen i dette afsnit omfatter som nævnt alene AspIT-uddannede og personer, der har fået registreret en af de nævnte diagnoser ved kontakt med et sygehus. Denne afgrænsning gælder både for de AspIT-uddannede og for kontrolgruppen og er foretaget, fordi diagnosen anses for at være afgørende for etableringen af en sammenlignelig kontrolgruppe, og fordi der ikke foreligger registerbaserede oplysninger om diagnose ved kontakt med speciallæger mv.

På den baggrund har effektanalyserne i dette afsnit først og fremmest gyldighed for de ca. 70 % af AspIT-uddannede, der har fået registreret deres diagnose på et sygehus. Umiddelbart er der dog ikke grund til at tro, at eventuelle effekter af AspIT-uddannelsen skulle være mindre blandt de 30 % af de AspIT-uddannede, der *ikke* har fået registreret deres diagnose ved kontakt med et sygehus, end blandt de øvrige.

Datagrundlag

Datagrundlaget består af data fra AspIT og data fra en række registre. Det drejer sig om Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt følgende registre på Danmarks Statistik:

- > Befolkningsstatistikregisteret
- > Uddannelsesregistre
- > E-indkomst-registeret
- > Landspatientregisteret.

I analysen af hvilke forhold der især påvirker sandsynligheden for at deltage og gennemføre AspIT, har vi undersøgt betydningen af:

- > *Køn*
- > *Alder på afslutningsdatoen*
- > Familietype d. 1. januar i året for afslutningen af AspIT-uddannelsen
- > Herkomst (dansk eller indvandrer/efterkommer)
- > *Landsdel den 1. januar i året for afslutningen af AspIT-uddannelsen*
- > Forældrenes højst fuldførte uddannelse ult. oktober i året før afslutningen af AspIT-uddannelsen
- > Karaktererne i matematik ved folkeskolens prøve i 9. klasse eller oplysning om, at prøven ikke er taget
- > *Diagnose ved kontakt med sygehus.*

De forhold, vi har fundet, som er af signifikant⁵ betydning, er markeret med kursiv og er efterfølgende anvendt til at beregne sandsynligheden for at deltage i og gennemføre AspIT-uddannelsen.

Alt i alt indgår der med dette datagrundlag i alt 109 AspIT-uddannede i analyserne af beskæftigelsen et år efter, uddannelsen var gennemført, 64 AspIT-ud-

⁵⁵ Det vil sige, at det med 95 %'s sikkerhed kan afvises, at resultatet skyldes statistiske tilfældigheder.

dannede i analyserne af beskæftigelsen tre år, efter uddannelsen var gennemført, og 30 AspIT-uddannede i analyserne af beskæftigelsen fem år efter, uddannelsen var gennemført.

Resultaterne af kontrolgruppe-analysen forudsætter, at der ikke findes væsentlige u-observerede kendetegn, der har betydning for, hvem der har fået AspIT-uddannelsen. Det vil sige, at der ikke findes væsentlige u-observerede kendetegn, der adskiller AspIT-eleverne fra kontrolgruppen. Med den anvendte metode har vi forsøgt at undgå påvirkningen fra eventuelle u-observerede faktorer af betydning for hvem der har fået AspIT-uddannelse ved at inddrage så mange relevante registerbaserede oplysninger i analysen som muligt.

6.2 Resultater

Undersøgelsen tyder på, at AspIT-uddannelsen har en positiv beskæftigelseseffekt.

Et år senere

Der var således signifikant⁶ flere i beskæftigelse blandt de AspIT-uddannede end i kontrolgruppen et år efter uddannelsens afslutning/den gennemsnitlige afslutningsdato. 41 % af de AspIT-uddannede, der indgår i analysen (jf. afsnit 6.1), var i lønnet beskæftigelse i kalendermåneden et år efter at have afsluttet AspIT. Til sammenligning var 27 % af kontrolgruppen i lønnet beskæftigelse et år efter den gennemsnitlige afslutningsdato (Figur 6-1).

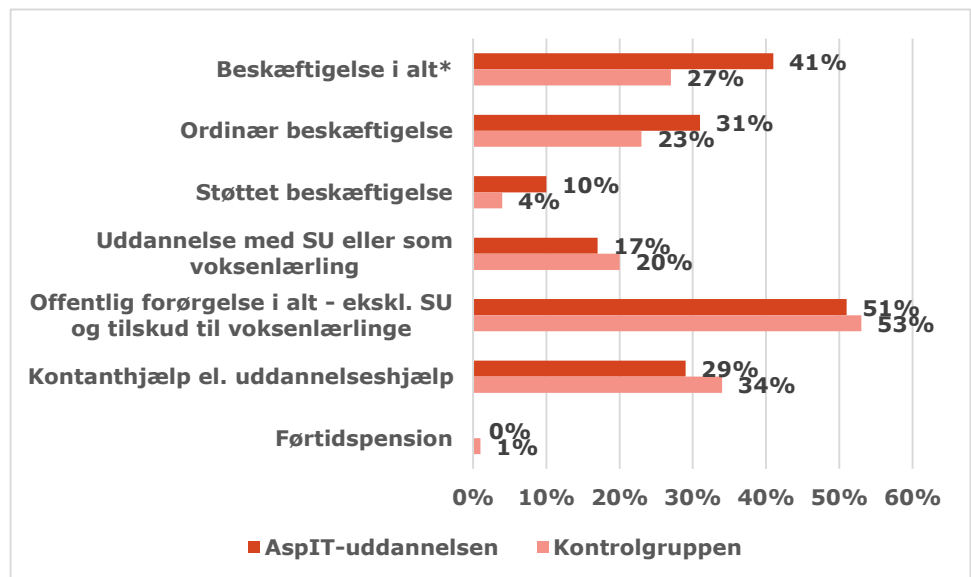
Forskellen på de AspIT-uddannede og kontrolgruppen er ikke signifikant for de øvrige resultater i Figur 6-1⁷. Flere af resultaterne peger dog ligeledes i retning af, at de AspIT-uddannede klarer sig bedre på arbejdsmarkedet end kontrolgruppen.

31 % af de AspIT-uddannede var i ordinær beskæftigelse et år senere mod 23 % af kontrolgruppen, og 10 % af de AspIT-uddannede var i støttet beskæftigelse, hvilket vil sige i fleksjob eller i job med løntilskud mod 4 % af kontrolgruppen.

⁶ Det vil sige, at det med 95 %'s sikkerhed kan afvises, at resultatet skyldes statistiske tilfældigheder.

⁷ Det vil sige, at det ikke med 95 % sikkerhed kan afvises, at forskellen skyldes statistiske tilfældigheder.

Figur 6-1. Beskæftigelses- og forsørgelsesstatus blandt de AspIT-uddannede og i kontrolgruppen et år efter afslutning af AspIT-uddannelsen/det gennemsnitlige afslutningstidspunkt.

*: Andelen blandt de AspIT-uddannede er signifikant forskellig fra andelen i kontrolgruppen. Det vil sige, at det med 95 % sikkerhed kan afvises, at resultatet skyldes statistiske tilfældigheder.

1. Ordinær beskæftigelse omfatter job, hvor der er udbetalt løn i den pågældende kalendermåned, og hvor der i mindst én af ugerne ikke har været støttet beskæftigelse.
2. Støttet beskæftigelse omfatter job, hvor der er udbetalt løn i den pågældende kalendermåned, og hvor der i alle uger i den pågældende måned har været tale om støttet beskæftigelse, dvs. først og fremmest fleksjob eller job med løntilskud.
3. Uddannelse og de forskellige former for offentlig forsørgelse er opgjort i ugen et år efter afslutningsdatoen.

Kilde: COWIs analyser af registerdata i Danmarks Statistik.

Samtidig var der lidt flere i kontrolgruppen (34 %) end blandt de AspIT-uddannede (29 %), der modtog kontanthjælp eller uddannelseshjælp.

Tre år senere

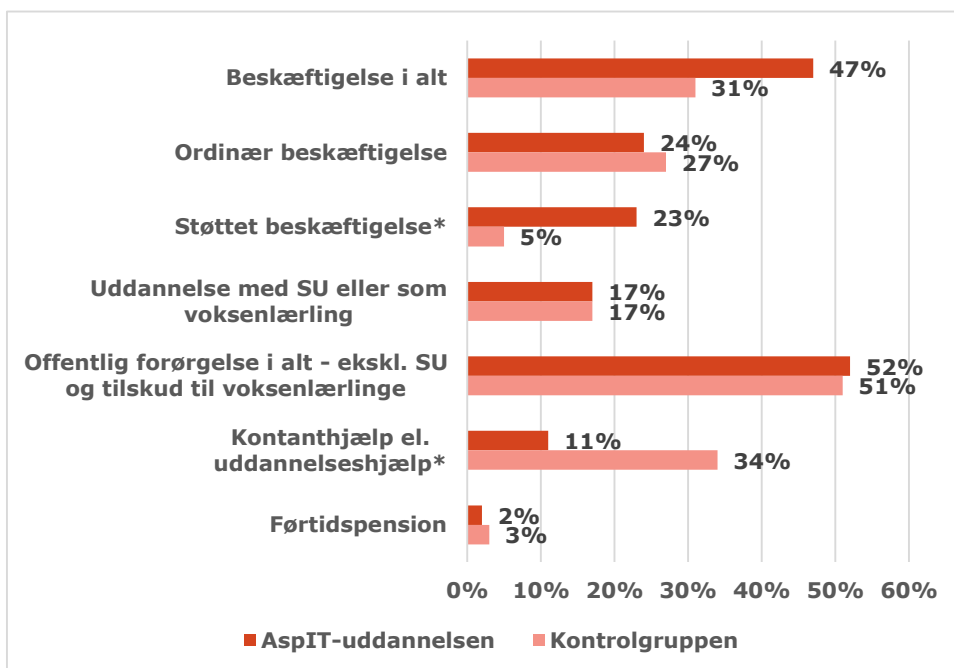
Figur 6-2 viser resultaterne af effektanalysen tre år efter afslutning af AspIT-uddannelsen/det gennemsnitlige afslutningstidspunkt.

Som det fremgår af figuren, var der signifikant flere i støttet beskæftigelse tre år senere blandt de AspIT-uddannede end i kontrolgruppen. 23 % af de AspIT-uddannede var i støttet beskæftigelsen mod 5 % af kontrolgruppen.

Samtidig var der signifikant færre af de AspIT-uddannede (11 %) end i kontrolgruppen (34 %), der modtog kontanthjælp eller uddannelseshjælp.

Herudover – og ud over at der som følge af resultatet vedrørende støttet beskæftigelse var flere i beskæftigelse blandt de AspIT-uddannede - var der kun begrænset forskel på resultaterne i de to grupper.

Figur 6-2. Beskæftigelses- og forsørgelsesstatus blandt de AspIT-uddannede og i kontrolgruppen tre år efter afslutning af AspIT-uddannelsen/det gennemsnitlige afslutningstidspunkt.

*: Andelen blandt de AspIT-uddannede er signifikant forskellig fra andelen i kontrolgruppen. Det vil sige, at det med 95 % sikkerhed kan afvises, at resultatet skyldes statistiske tilfældigheder.

1. Ordinær beskæftigelse omfatter job, hvor der er udbetalt løn i den pågældende kalendermåned, og hvor der i mindst én af ugerne ikke har været støttet beskæftigelse.
2. Støttet beskæftigelse omfatter job, hvor der er udbetalt løn i den pågældende kalendermåned, og hvor der i alle uger i den pågældende måned har været tale om støttet beskæftigelse, dvs. først og fremmest fleksjob eller job med løntilskud.
3. Uddannelse og de forskellige former for offentlig forsørgelse er opgjort i ugen tre år efter afslutningsdatoen.

Kilde: COWIs analyser af registerdata i Danmarks Statistik.

Fem år senere

Figur 6-3 viser resultaterne fem år efter afslutning af AspIT-uddannelsen/det gennemsnitlige afslutningstidspunkt. Igen tyder analysen på en positiv beskæftigelseseffekt af AspIT-uddannelsen.

Vi finder således signifikant flere i såvel beskæftigelse i alt som støttet beskæftigelse fem år senere blandt de AspIT-uddannede end i kontrolgruppen. 60 % af de AspIT-uddannede var i beskæftigelse mod 19 % af kontrolgruppen. Samtidig var 33 % af de AspIT-uddannede i støttet beskæftigelse mod 5 % af kontrolgruppen.

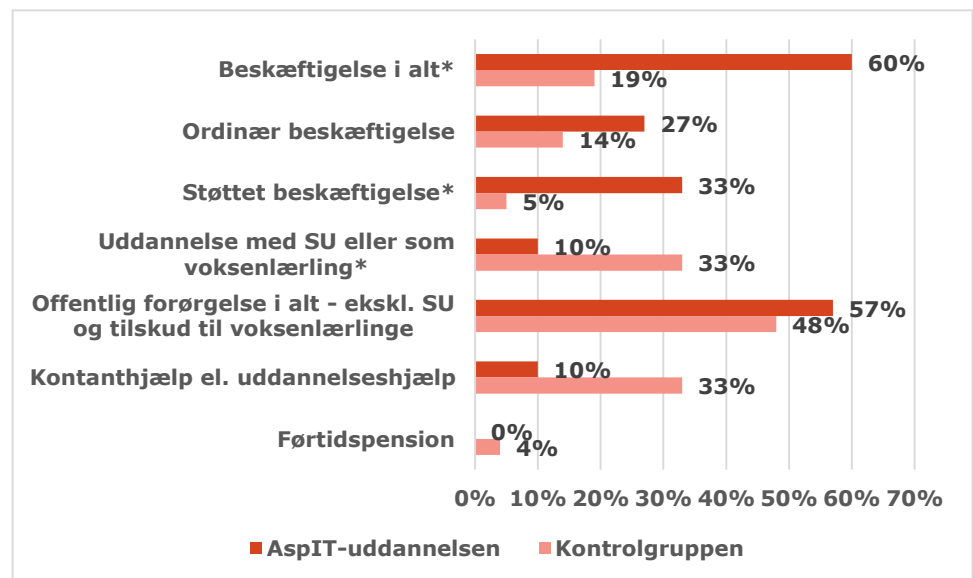
Omvendt finder vi, at en signifikant større del af kontrolgruppen (33 %) end af de AspIT-uddannede (10 %) modtog SU eller var voksenlærlinge fem år senere.

Forskellen på de AspIT-uddannede og kontrolgruppen er ikke signifikant for de øvrige resultater i Figur 6-3. Flere af resultaterne peger dog ligeledes i retning af, at de AspIT-uddannede klarer sig bedre på arbejdsmarkedet end kontrolgruppen.

Der var således flere i ordinær beskæftigelse blandt de AspIT-uddannede (27 %) end i kontrolgruppen (14 %). Samtidig var der færre af de AspIT-uddannede (10 %) end af kontrolgruppen (33 %), der modtog kontant- eller uddannelseshjælp og ligeledes færre af de AspIT-uddannede (0 %) end af kontrolgruppen (4 %), der modtog førtidspension⁸.

Disse resultater indebærer, at den gennemsnitlige løn i de to grupper – beregnet blandt både de beskæftigede og de ikke-beskæftigede – samtidig er signifikant højere blandt de AspIT-uddannede end i kontrolgruppen. Det er tilfældet både et, tre og fem år efter afslutningstidspunktet/det gennemsnitlige afslutningstidspunkt. Her er den gennemsnitlige løn ca. 5.700 kr. højere blandt de AspIT-uddannede efter et år, 6.500 kr. højere efter tre år og 12.100 kr. efter fem år. Det samme er tilfældet for antallet af løntimer i de to grupper.

Figur 6-3. *Beskæftigelses- og forsørgelsesstatus blandt de AspIT-uddannede og i kontrolgruppen fem år efter afslutning af AspIT-uddannelsen/det gennemsnitlige afslutningstidspunkt.*

*: Andelen blandt de AspIT-uddannede er signifikant forskellig fra andelen i kontrolgruppen. Det vil sige, at det med 95 % sikkerhed kan afvises, at resultatet skyldes statistiske tilfældigheder.

1. Ordinær beskæftigelse omfatter job, hvor der er udbetalt løn i den pågældende kalendermåned, og hvor der i mindst én af ugerne ikke har været støttet beskæftigelse.
2. Støttet beskæftigelse omfatter job, hvor der er udbetalt løn i den pågældende kalendermåned, og hvor der i alle uger i den pågældende måned har været tale om støttet beskæftigelse, dvs. først og fremmest fleksjob eller job med løntilskud.
3. Uddannelse og de forskellige former for offentlig forsørgelse er opgjort i ugen fem år efter afslutningsdatoen.

Kilde: COWIs analyser af registerdata i Danmarks Statistik.

⁸ Den større andel af de AspIT-uddannede, der modtog offentlig forsørgelse i alt, ekskl. SU og tilskud til voksenlærlinge, hænger sammen med, at andelen, der var i støttet beskæftigelse, var større blandt de AspIT-uddannede end i kontrolgruppen.

7 Samfundsøkonomisk analyse

Med udgangspunkt i resultaterne af effektanalyserne i det forrige kapitel har vi gennemført en samfundsøkonomisk analyse af AspIT-uddannelsestilbuddet. Den samfundsøkonomiske analyse har primært fokus på de beskæftigelsesmæssige effekter.

7.1 Metode

Overordnet set søger vi at sammenligne den samfundsøkonomiske værdi af et typisk/gennemsnitligt (arbejds-) livsforløb for en person i målgruppen, der modtager AspIT-uddannelsestilbuddet, med den samfundsøkonomiske værdi af et typisk/gennemsnitligt (arbejds-) livsforløb for en person i kontrolgruppen, som ikke modtager AspIT-uddannelsestilbuddet. Sammenligningen tager reelt udgangspunkt i de forskelle i beskæftigelsessituationen mm., som vi fandt i effektanalyserne i forrige kapitel.

I den samfundsøkonomiske analyse, beregner vi de velfærdsøkonomiske omkostninger og gevinster for samfundet som helhed, og gennemfører desuden en budgetøkonomisk analyse af omkostninger og gevinster isoleret set på de offentlige budgetter under ét.

Beregningerne tager udgangspunkt i omkostninger og gevinster opgjort for en gennemsnitlig person i den gruppe, der har modtaget et AspIT-uddannelsestilbud, holdt op imod omkostninger og gevinster opgjort for en gennemsnitlig person i kontrolgruppen.

Budgetøkonomiske omkostninger og gevinster

Som en integreret del af den samfundsøkonomiske analyse gennemføres også en budgetøkonomisk analyse af betydningen for de offentlige budgetter.

De budgetøkonomiske omkostninger svarer hovedsageligt til de meromkostninger, der her måtte være forbundet med 'investeringen' i et AspIT-uddannelses-

tilbud, sammenlignet med udgifterne til lignende STU-tilbud, der gives til personer i kontrolgruppen⁹. Andre budgetøkonomiske omkostninger kan være udgifter til personlig støtte til nogle af dimittenderne i form af mentorstøtte eller personlig assistance til handicappede i erhverv¹⁰.

De budgetøkonomiske gevinster fremkommer hovedsageligt ved, at den højere beskæftigelsesgrad blandt AspIT-dimittender – sammenlignet med personer i kontrolgruppen – både leder til flere indkomstskatter og mindre træk på overførselsindkomster. Gevinster der i øvrigt antages at ville forekomme over en årrække.

Samfundsøkonomiske omkostninger og gevinster

Også de samfundsøkonomiske omkostninger svarer hovedsageligt til de meromkostninger, der her måtte være forbundet med 'investeringen' i et AspIT-uddannelsesstilbud, sammenlignet med udgifterne til lignende STU-tilbud, der gives til personer i kontrolgruppen, samt eventuelle udgifter til personlig støtte til nogle af dimittenderne i deres ansættelse¹¹.

De samfundsøkonomiske gevinster afspejles især i den højere beskæftigelsesgrad, der alt andet lige leder til øget produktion og dermed bidrager til den samfundsøkonomiske værditilvækst – især ved at deltagerne i AspIT, i sammenligning med kontrolgruppen, i højere grad er i arbejde. Værdien af denne øgede produktion antages at svare til det, en arbejdsgiver er villig til at betale for arbejdskraften – altså lønnen med tillæg af andre arbejdsgiveromkostninger. Gevinster, der igen antages at ville forekomme over en årrække.

En afledt samfundsøkonomisk gevinst (omkostning) fremkommer endvidere ved, at en forbedring (forningelse) af de offentlige budgetter medfører, at der vil være et behov for at opkræve færre (flere) skatter, og dermed en skatteforvridningsgevinst (-omkostning), som på sædvanlig vis antages at svare til 10 % af forbedringen (forningelsen), i overensstemmelse med Finansministeriets seneste anbefalinger.

Metode, priser og tidshorisont

Vores metode tager udgangspunkt i en alment anerkendt velfærdsøkonomisk tilgang til gennemførelse af samfundsøkonomiske analyser efter markedsprismetoden, hvor effekterne værdisættes med markedspriser, inklusive evt. skatter og afgifter, opgjort i 2017-niveau.

Omkostninger og gevinster omregnes (tilbagediskonteres med kalkulationsrenten) til en samlet *nettonutidsværdi* (NNV), der tager højde for, at gevinster og

⁹ Det er dermed en antagelse at et AspIT-uddannelsesstilbud som udgangspunkt bevilges som et tilbud efter reglerne om STU.

¹⁰ AspIT-skolerne vurderer, at op mod 20 % af dimittenderne i beskæftigelse har støtte i deres ansættelse efter uddannelse med ca. 10 timer/uge á 120 kr./time.

¹¹ For begge omkostningstypers vedkommende dog opjusteret med den såkaldte nettoafgiftsfaktor, der aktuelt er fastsat til 32,5 %, jf. Finansministeriets seneste anbefalinger. Se fx <https://www.fm.dk/publikationer/2017/vejledning-i-samfundsøkonomiske-konsekvensvurderinger> samt <https://www.fm.dk/oekonomi-og-tal/finansministeriets-regnemetoder>

omkostninger falder forskelligt i tid over den betragtede tidshorizont. I overensstemmelse med Finansministeriets seneste anbefalinger anvendes en real diskonteringsrente på 4 %¹².

Da den tilgrundliggende registeranalyse følger målgruppen og kontrolgruppen i op til fem år, vil vi som udgangspunkt anlægge en tidshorizont på fem år, men supplere med en scenarieanalyse, f.eks. baseret på en antagelse om vedvarende eller gradvist aftagende beskæftigelsesmæssige effekter, hvor vi f.eks. anlægger en tidshorizont på op til 15 år.

Endelig vil vi som nævnt indregne en evt. skatteforvridningseffekt.

7.2 Forudsætninger og antagelser

Som nævnt tager vi i den samfundsøkonomiske analyse udgangspunkt i resultaterne af registeranalysen af beskæftigelsessituationen blandt personer, der har afsluttet et AspIT-uddannelsesstilbud, sammenlignet med beskæftigelsessituationen blandt en gruppe af kontrolpersoner. Den samfundsøkonomiske analyse har dermed primært fokus på de beskæftigelsesmæssige effekter.

I beregningen af de samfundsøkonomiske gevinster lægges først og fremmest de fundne gennemsnitlige lønforskelle, med tillæg af andre gennemsnitlige arbejdsgiveromkostninger, til grund for beregning af værdien af den forøgede produktion.

Dertil indregnes den afledte samfundsøkonomiske gevinst ved mindre skatteforvridning, baseret på en opgørelse af betydningen for de offentlige budgetter.

Virkingen på de offentlige budgetter beregnes med udgangspunkt i en opgørelse over øgede skatteindtægter på arbejdsindkomst fra de relativt flere personer i beskæftigelse, ligesom ændringer i skatteindtægter fra overførselsindkomster indregnes. Endvidere indregnes naturligvis også netop de ændrede udgifter til overførselsindkomster, herunder

- > Statens Uddannelsesstøtte SU, med udgangspunkt i SU-satsen for udeboende på videregående uddannelser (idet flertallet af personer i uddannelse synes at være på SU).
- > kontant- og uddannelseshjælp, med udgangspunkt i satsen for en person "Under 30 år, psykisk syg, udeboende" også svarende til satsen for en person "Fyldt 30 år, ej forsørger".
- > førtidspension, med udgangspunkt i satsen efter nyeste regler for en enlig person

¹² Diskonteringsrenten følger over lange perioder en faldende profil, og er konkret fastsat til 4 % i år 0-35, 3 % i år 36-70 samt 2 % for perioden efter 70 år.

- > fleksjob, med udgangspunkt i et gennemsnitligt fleksjob tilskud (idet flertallet af personer i støttet beskæftigelse synes at være i fleksjob)
- > dagpenge, med udgangspunkt i den almindelige dagpengesats (idet andre under offentlig forsørgelse synes at være på dagpenge eller sygedagpenge)

For så vidt angår omkostningerne indregnes hovedsageligt de meromkostninger, der her måtte være forbundet med 'investeringen' i et AspIT-uddannelsesstilbud, sammenlignet med gennemsnitlige omkostninger til et lignende gennemsnitligt STU-tilbud, der gives til personer i kontrolgruppen. På samme måde indregnes eventuelle meromkostninger til mentorstøtte eller personlig assistance til personer med handicap.

7.3 Resultater

Resultatet af de samfundsøkonomiske beregninger viser overordnet, at det betaler sig for samfundet at investere i et AspIT-uddannelsesstilbud.

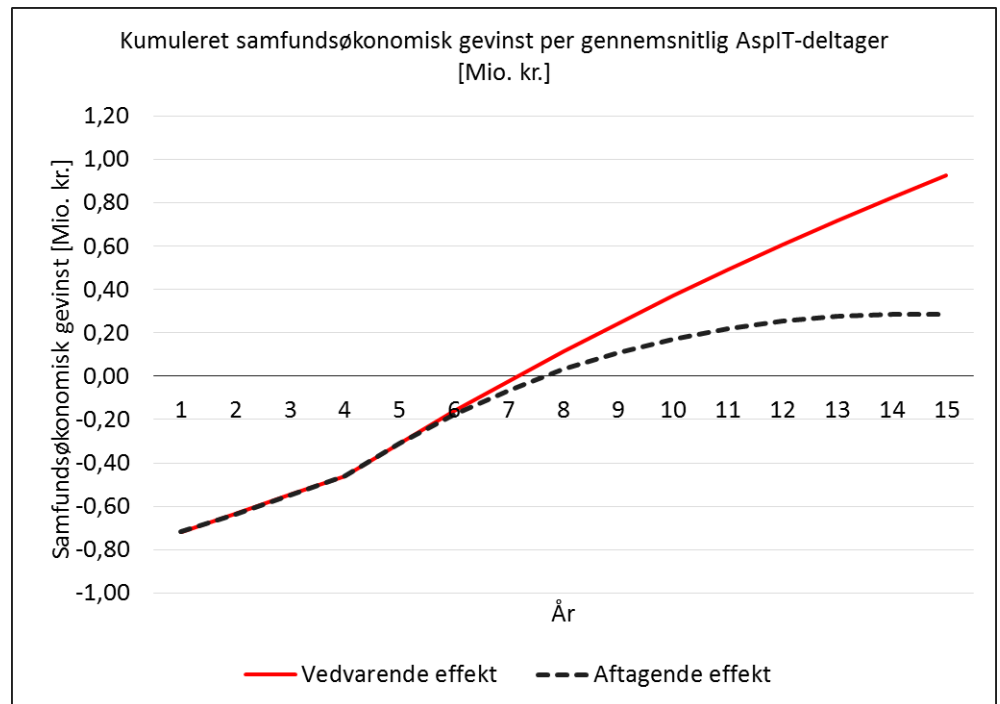
Selvom det umiddelbart kan forekomme at være en relativt omkostningstung investering, viser beregningerne, at denne investering ud fra en samfundsøkonomisk betragtning betaler sig tilbage i løbet af de første syv år efter, at en 'gennemsnitlig' AspIT-deltager har afsluttet uddannelses tilbuddet.

I løbet af yderligere syv til otte år eller sammenlagt 15 år giver investeringen et samfundsøkonomisk overskud på knap 1 million kr. for en 'gennemsnitlig' AspIT-deltager. Dette resultat opnås, såfremt det antages, at de bedre beskæftigelsesmæssige effekter for deltagerne i AspIT, i sammenligning med kontrolgruppen, varer uændret ved over årene fra den sidste 'måling' i år 5 og frem til år 15.

Såfremt de bedre beskæftigelsesmæssige effekter for deltagerne i AspIT i sammenligning med kontrolgruppen imidlertid aftager over årene fra den sidste 'måling' i år 5 og frem til år 15, hvor effekterne antages at være neutraliserede, reduceres resultatet dog til et mindre samfundsøkonomisk overskud på ca. 300 tusinde kr. – men dog stadig et samfundsøkonomisk overskud.

Disse resultater er illustreret i nedenstående Figur 7-1, der viser den over årene kumulerede samfundsøkonomiske gevinst pr. gennemsnitlig AspIT-deltager. Figuren viser begge scenarier, dvs. såvel under en antagelse om vedvarende som en antagelse om aftagende effekter.

Figur 7-1 Kumuleret samfundsøkonomisk gevinst pr. gennemsnitlig AspIT-deltager, [Mio. kr.]

Scenarie: Gevinsterne varer ved

I det følgende præsenteres de mere detaljerede resultater af beregningerne for det scenarie, hvor det antages, at de bedre beskæftigelseseffekter er uændrede i de 15 år, der indgår i analysen.

Tabel 7-1 Samfundsøkonomisk beregning - "gevinsterne varer ved" - for en gennemsnitlig AspIT-deltager, kr., 2017-prisniveau, NNV.

	5 år	10 år	15 år
Meromkostninger	759.798	781.266	798.912
- Uddannelsestilbud	747.454	747.454	747.454
- Personlig assistance	12.344	33.812	51.457
Gevinster	451.097	1.150.885	1.726.059
- Øget produktion	494.934	1.177.885	1.739.221
- Skatteforvridning	-43.837	-27.001	-13.162
Gevinster - omkostninger	-308.701	369.618	927.147

Kilde: Egne beregninger.

Som det ses af Tabel 7-1, kan investeringen i et AspIT-uddannelsestilbud tilsyneladende ikke betale sig hvis den kun betragtes over en tidshorizont på fem år, idet der med de målte effekter vil være et samfundsøkonomisk underskud på godt 300 tusinde kroner. Efter 10 år vil der dog være et samfundsøkonomisk overskud på knapt 400 tusinde kroner, som efter 15 år vil være akkumuleret til et samfundsøkonomisk overskud på knap af 1 million kroner.

Den budgetøkonomiske beregning viser, at resultatet for de offentlige budgetter isoleret set ikke er helt så positiv. Der er således et mindre budgetøkonomisk underskud regnet over en tidshorizont på 15 år, mens der er et klart budgetøkonomisk underskud regnet over en tidshorizont på fem års sigt. Dette skyldes

først og fremmest, at et AspIT-uddannelses tilbud netop er en relativt omkostningstung investering, der som udgangspunkt afholdes af den bevilgende offentlige myndighed, mens gevinsterne i særlig grad kan siges at tilfalde hele samfundet (som det samfundsøkonomiske resultat viser).

Tabel 7-2 Budgetøkonomisk beregning – "gevinsterne varer ved" – for en gennemsnitlig AspIT-deltager, kr., 2017-prisniveau, NNV.

	5 år	10 år	15 år
Meromkostninger	573.433	589.635	602.952
- Uddannelses tilbud	564.116	564.116	564.116
- Personlig assistance	9.316	25.519	38.836
Gevinster	135.060	319.629	471.332
- Overførsler og løn-tilskud	-5.807	-16.348	-25.012
- Skattebetaling	140.867	335.978	496.344
Gevinster - omkostninger	-438.373	-270.006	-131.620

Kilde: Egne beregninger.

Som det ses af Tabel 7-2, er der et ganske vist minimalt men dog større træk på overførsler og løntilskud for gruppen af AspIT-deltagere sammenlignet med kontrolgruppen. Dette synes at være et resultat af, at den bedre beskæftigelseseffekt blandt andet opnås i kraft af en til dels større andel af personer i fleksjob. Skattebetalingerne er dog stadig markant højere for gruppen af AspIT-deltagere sammenlignet med kontrolgruppen.

Scenarie: Gevinsterne aftager

Detaljerede resultater af det scenarie, hvor det antages, at de bedre beskæftigelseseffekter mm. aftager fra år 5 og helt udlignes i år 15, fremgår af de to følgende tabeller.

Der vil også under denne antagelse være et samfundsøkonomisk overskud, der beregnet over en tidshorizont på 10 år vil være akkumuleret til cirka 170 tusinde kroner og til knap 300 tusinde kroner over 15 år, som det fremgår af Tabel 7-3.

Tabel 7-3 Samfundsøkonomisk beregning – "gevinsterne aftager" – for en gennemsnitlig AspIT-deltager, kr., 2017-prisniveau, NNV.

	5 år	10 år	15 år
Meromkostninger	759.798	774.994	778.662
- Uddannelses tilbud	747.454	747.454	747.454
- Personlig assistance	12.344	27.540	31.207
Gevinster	451.097	946.434	1.065.977
- Øget produktion	494.934	978.353	1.095.021
- Skatteforvridning	-43.837	-31.920	-29.043
Gevinster - omkostninger	-308.701	171.440	287.316

Kilde: Egne beregninger.

Resultatet er således robust i den forstand, at selv med en antagelse om at de bedre beskæftigelseseffekter ikke varer ved, men udlignes og forsvinder på 15 års sigt, vil investeringen i et AspIT-uddannelses tilbud kunne betale sig for samfundet som helhed.

I dette scenarie opnås der ikke balance i det budgetøkonomiske resultat i løbet af analyseperioden på 15 år. Efter 15 år vil der fortsat være et underskud på de offentlige budgetter i nærheden af 300 tusinde kroner, som det fremgår af Tabel 7-4 herunder. Samfundsøkonomisk vil der dog som nævnet være overskud.

Tabel 7-4 Budgetøkonomisk beregning – "gevinsterne aftager" – for en gennemsnitlig AspIT-deltager, kr., 2017-prisniveau, NNV.

	5 år	10 år	15 år
Meromkostninger	573.433	584.901	587.669
- Uddannelsestilbud	564.116	564.116	564.116
- Personlig assistance	9.316	20.785	23.553
Gvinster	135.060	265.705	297.235
- Overførsler og løn-tilskud	-5.807	-13.269	-15.069
- Skattebetaling	140.867	278.974	312.304
Gvinster - omkostninger	-438.373	-319.196	-290.434

Kilde: Egne beregninger.

Andre effekter

Ud over de målbare beskæftigelsesmæssige effekter m.m., som vi har kvantificeret og værdisat, vil der formodentlig også være en række afledte, positive effekter, som er mindre målbare og dermed også vanskelige at kvantificere og værdisætte.

Eksempelvis kan det at være i beskæftigelse og dermed forsørge sig selv helt eller delvist og samtidig i højere grad være en del af – og føle sig som del af – et fællesskab være med til at give den enkelte et øget selvværd. Dette understreges også af, at resultaterne fra interviewundersøgelsen tyder på, at AspIT-dimitterende opnår bedre personlige og sociale kompetencer.

Sådanne effekter kan – ud over i sig selv at have en værdi for enkelte – også tænkes at medføre, at den enkelte fungerer bedre og får et øget psykisk velbefindende, som måske også kan bevirke, at den enkelte får et mindre behov for bistand og støtte i hverdagen og måske endda et mindre behov for medicin eller andre sundhedsrelaterede ydelser.

Sådanne positive effekter vil komme i tillæg til de oven for fundne gevinster. Havde vi medregnet værdien af denne type effekter, må det derfor antages, at det samfundsøkonomiske resultat ville have været endnu bedre.

7.4 Følsomhedsanalyser

Ud over beregninger vedrørende de to nævnte scenarier har vi også gennemført et mindre antal følsomhedsanalyser, hvor vi enkeltvis/en ad gangen har varieret udvalgte centrale parametre.

En lidt lavere/højere diskonteringsrente på f.eks. 3 % henholdsvis 5 % forbedrer/forringer resultaterne, men ikke væsentligt. En lidt lavere/højere skatteforvridningsfaktor på f.eks. 0 % henholdsvis 20 % forbedrer/forringer ligeledes resultaterne, men heller ikke væsentligt.

Et eksempelvis 33 % højere gennemsnitligt løntilskud ændrer ikke væsentligt ved de samfundsøkonomiske resultater, men har dog ikke overraskende en vis betydning for det budgetøkonomiske resultat, der bliver lidt dårligere. Tilsvarende gælder med modsat fortegn ved et 33 % lavere gennemsnitligt løntilskud.

Den parameter, der har størst betydning for resultatet, er umiddelbart forskellen i gennemsnitlig arbejdsindkomst mellem de AspIT-uddannede og kontrolgruppen.

Den fundne gennemsnitlige arbejdsindkomst i gruppen af de AspIT-uddannede fem år efter uddannelse er noget højere end den gennemsnitlige arbejdsindkomst for de AspIT-uddannede et og tre år efter. Såfremt vi som en følsomhedsanalyse antager, at den gennemsnitlige arbejdsindkomst i gruppen af de AspIT-uddannede fem år efter uddannelse **ikke** overstiger det niveau, vi fandt på tre års sigt, ændrer resultatet sig væsentligt – alt andet lige.

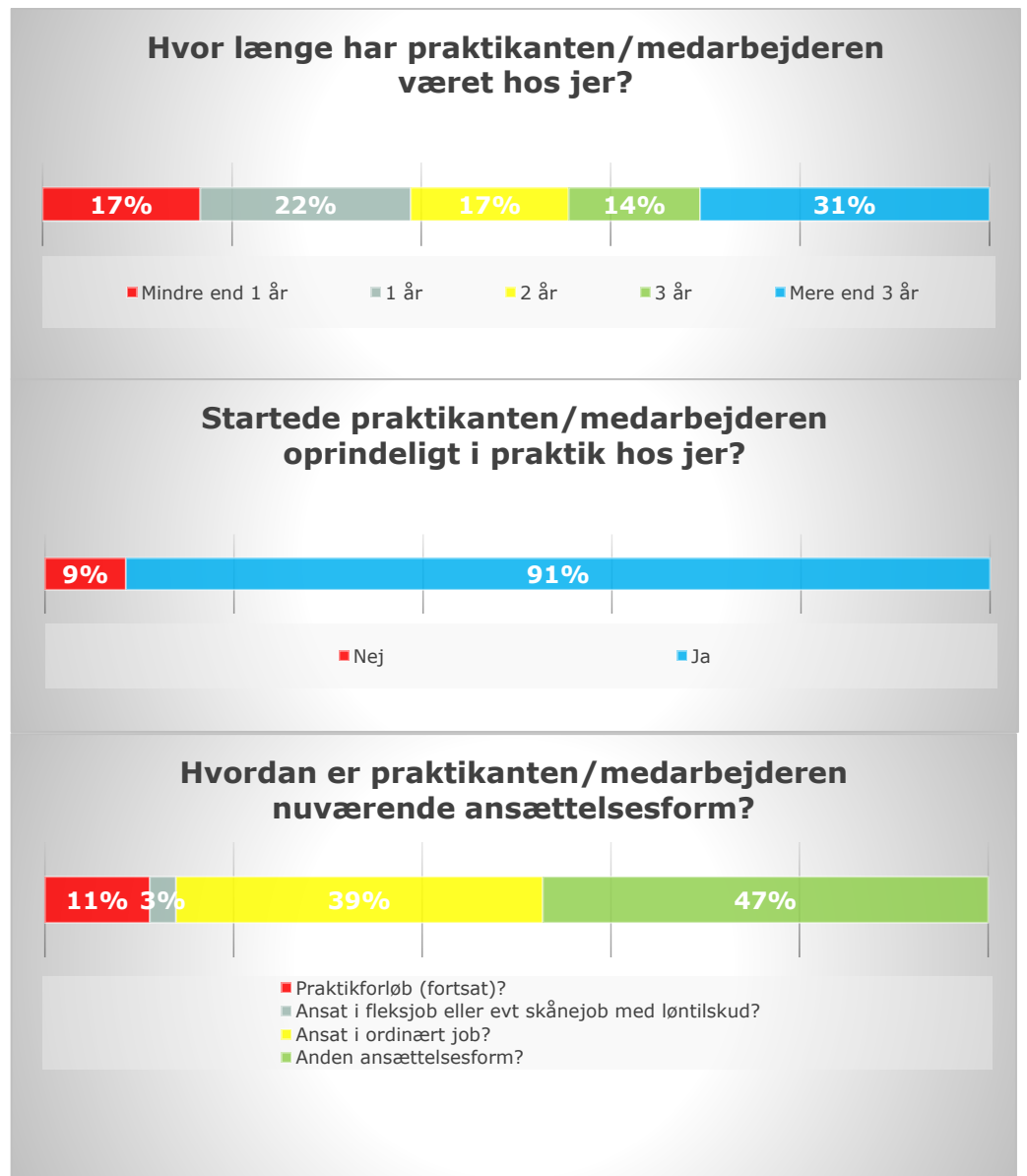
Under denne forudsætning viser beregningerne, at investeringen i et AspIT-uddannelsesstilbud ud fra en samfundsøkonomisk betragtning da først betaler sig tilbage i løbet af de første ni år, efter at en 'gennemsnitlig' AspIT-deltager har afsluttet uddannelsesstilbuddet. I løbet af sammenlagt 15 år giver investeringen et samfundsøkonomisk overskud, der under denne forudsætning vil være reduceret til ca. 440 tusind kr. for en 'gennemsnitlig' AspIT-deltager. Dette resultat findes under en antagelse om, at de bedre beskæftigelsesmæssige effekter for deltagerne i AspIT, i sammenligning med kontrolgruppen, varer uændret ved over årene fra den sidste 'måling' i år 5 og frem til år 15 – herunder lønforskellen.

Den eneste ændrede forudsætning er således, at niveauet for den gennemsnitlige arbejdsindkomst i gruppen af de AspIT-uddannede fem år efter uddannelse **ikke** overstiger niveauet, som vi fandt på tre års sigt. Dette reducerer forskellen i gennemsnitlig arbejdsindkomst sammenlignet med kontrolgruppen og dermed reduceres den samfundsøkonomiske gevinst.

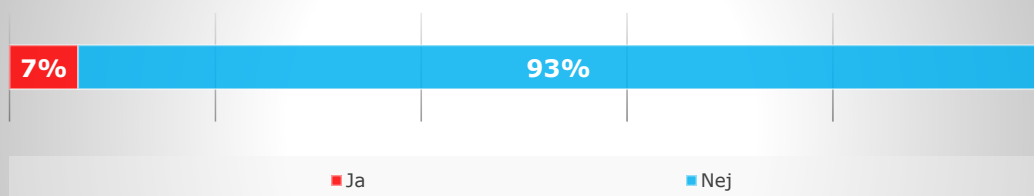
På trods af at vi tager udgangspunkt i et scenarie, hvor det antages, at de bedre beskæftigelseseffekter mm. aftager fra år 5 og helt udlignes i år 15, vil ovennævnte, ændrede forudsætning betyde, at der lige netop opnås et ganske beskedent samfundsøkonomisk overskud på 15 års sigt, mens der på 10 års sigt vil være et beskedent samfundsøkonomisk underskud.

Bilag A Interviewundersøgelsen – detaljerede resultater

Tema A - Spørgsmål vedrørende baggrund og behov for IT-kompetencer nu og i fremtiden

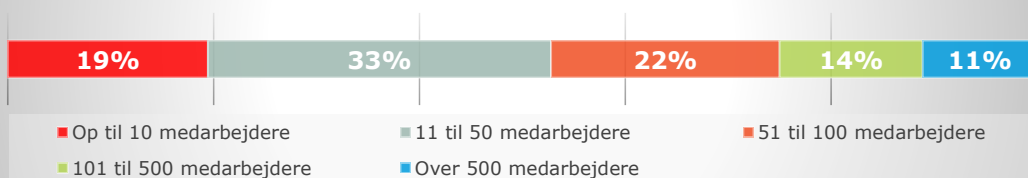
Er ansættelsen eventuelt tidsbegrænset?

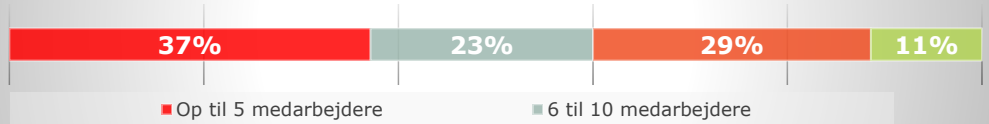
Driver i en IT-virksomhed?

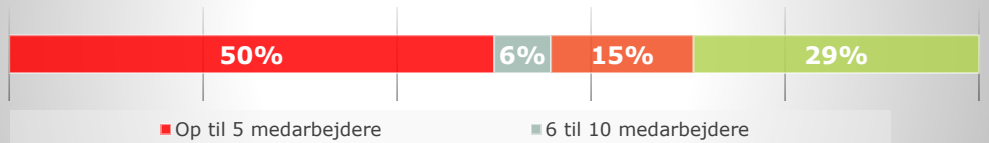
Hvor mange medarbejdere er beskæftiget i virksomheden?

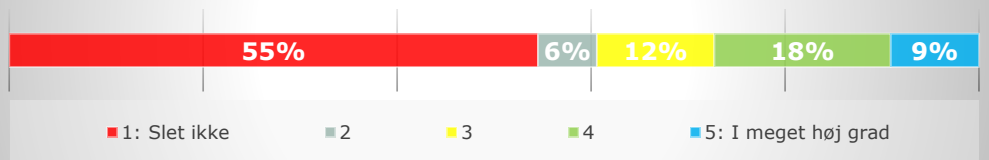
Hvor mange medarbejdere i virksomheden er beskæftiget med IT som deres hovedarbejdsområde?

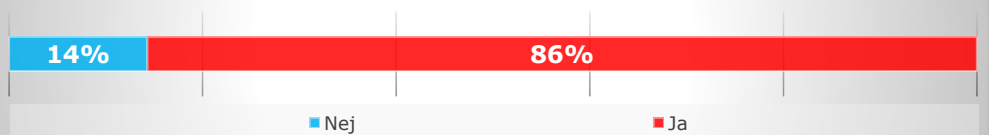
Hvor mange medarbejdere i virksomheden, er beskæftiget i stillinger, hvor IT-elementet ikke er dominerende, men i varierende omfang indgår i deres arbejde?

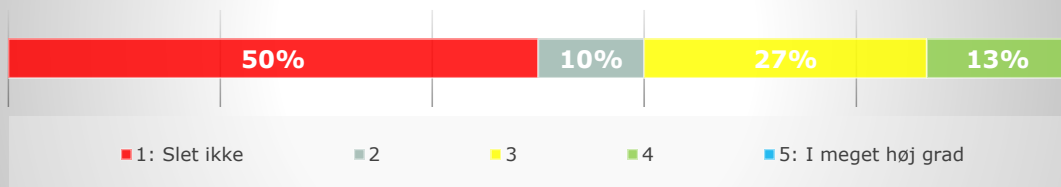
Har virksomheden indenfor det seneste år oplevet vanskeligheder med at rekruttere de IT-medarbejdere, der er behov for?

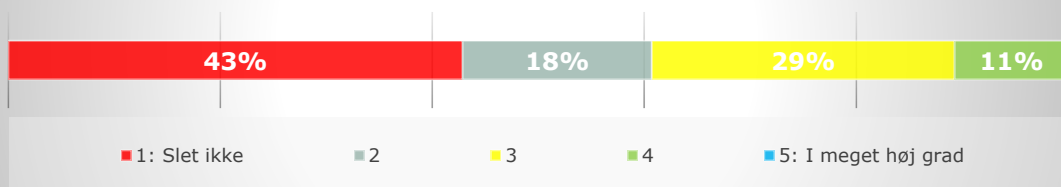
Har virksomheden hidtil kunnet rekruttere de IT-medarbejdere, der er behov for?

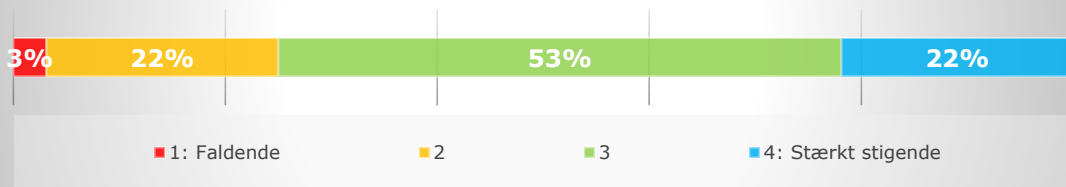
I hvilken grad udgør manglen på IT-arbejdskraft et problem for virksomhedens forretningsmæssige udviklingsmuligheder?

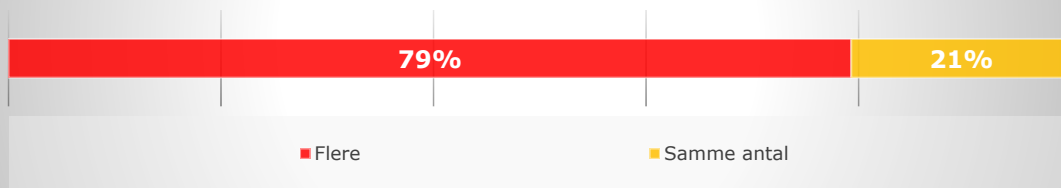
I hvilken grad udgør manglen på IT-arbejdskraft et problem for virksomhedens opgaveløsning?

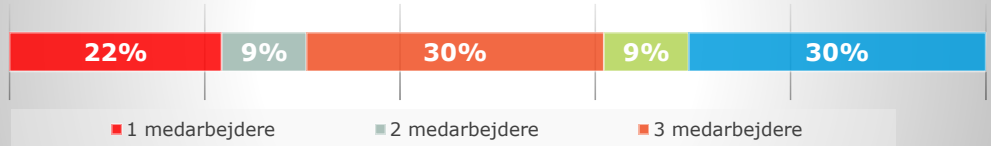
Hvordan forventes virksomhedens behov for IT-medarbejdere at udvikle sig indenfor de kommende 12 måneder?

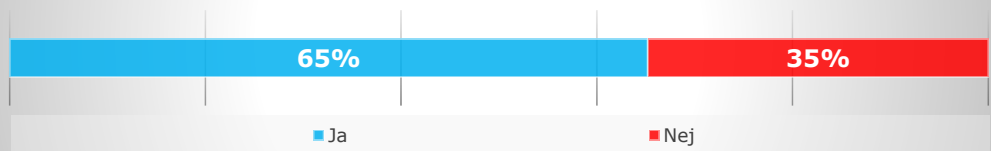
Hvor mange ekstra IT-medarbejdere skønner virksomheden at have behov for indenfor de kommende 12 måneder?

Hvilket antal ekstra IT-medarbejdere skønner virksomheden at have behov for indenfor de kommende 12 måneder?

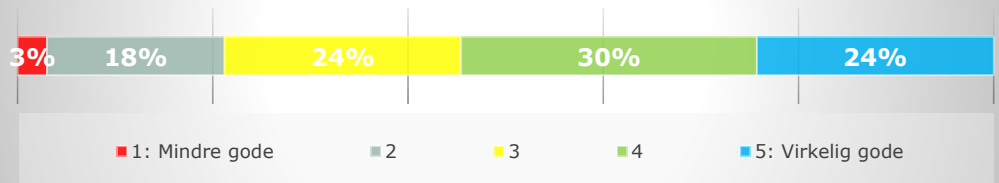

Vil I i den forbindelse efterspørge en elev/praktikant med AspIT baggrund?

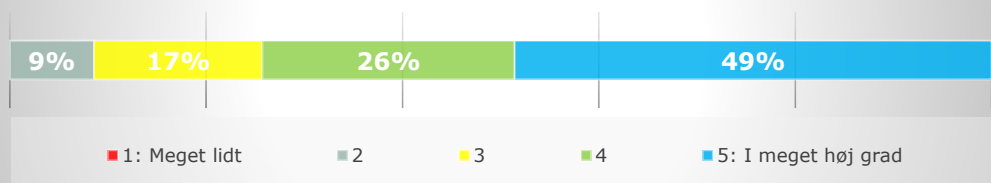

Tema B - Spørgsmål vedrørende relevans og kvalitet/niveau af de IT- faglige kompetencer

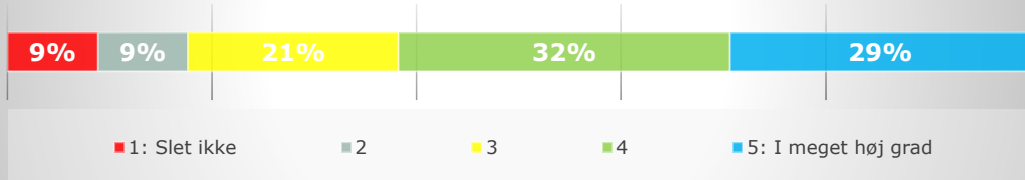
Hvordan vurderer du helt overordnet de IT faglige kompetencer, da praktikanten/medarbejderen startede i praktikforløb hos jer?

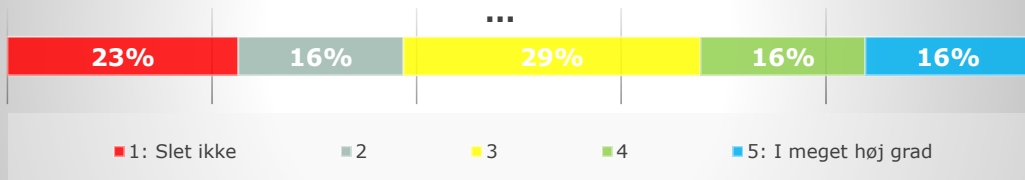
Hvordan vurderer du at praktikantens/medarbejderens IT faglige kompetencer har udviklet sig i løbet af praktikforløbet?

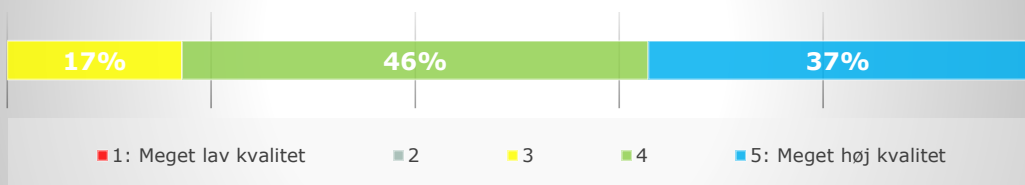
Er der gennem praktikforløbet blevet udviklet nogle IT faglige kompetencer hos praktikanten/medarbejderen, som er særligt værdifulde for jeres virksomhed?

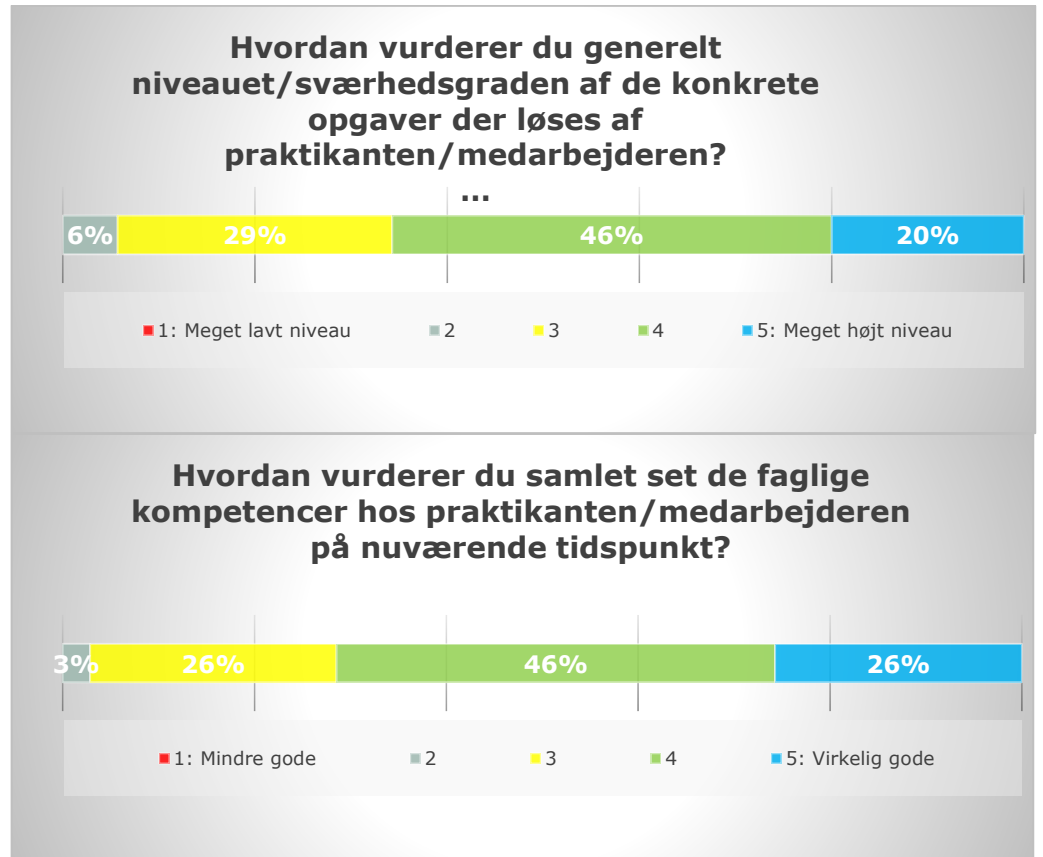

Har du gennem forløbet opdaget eller fået udviklet nogle IT faglige kompetencer hos praktikanten/medarbejderen, som er svære at finde hos andre potentielle medarbejdere?

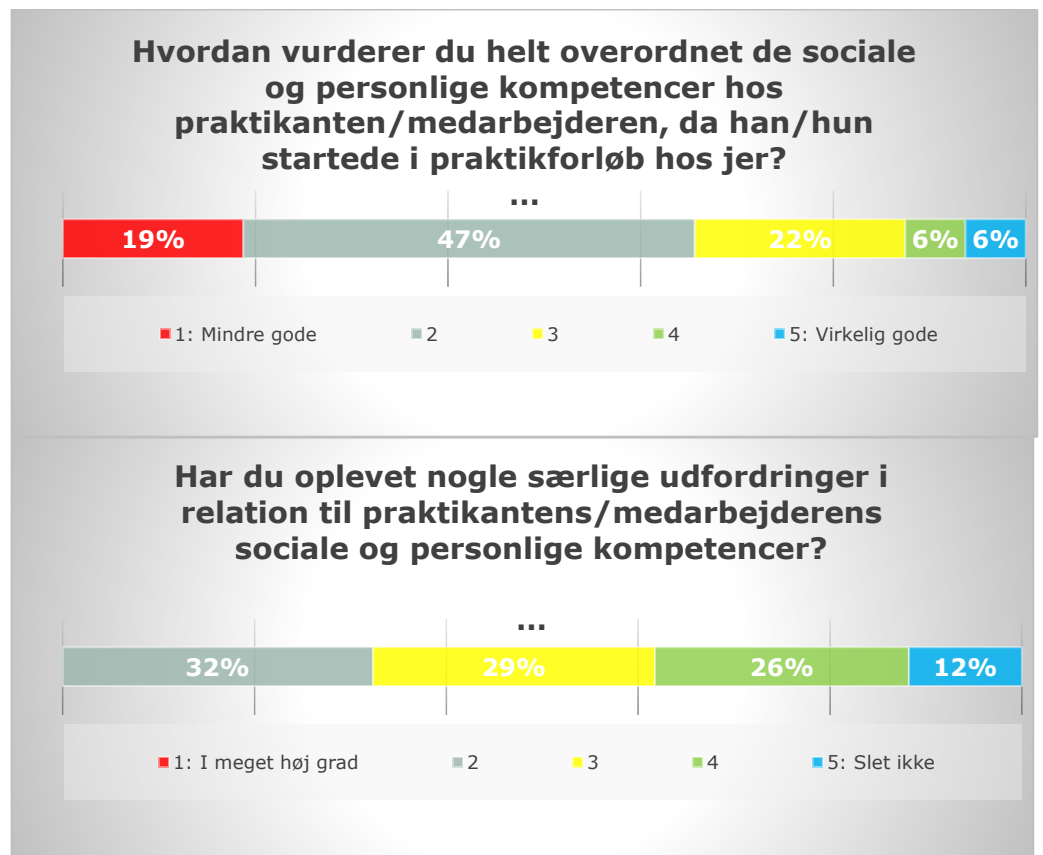

Hvordan vurderer du generelt kvaliteten af de konkrete opgaver der løses af praktikanten/medarbejderen?

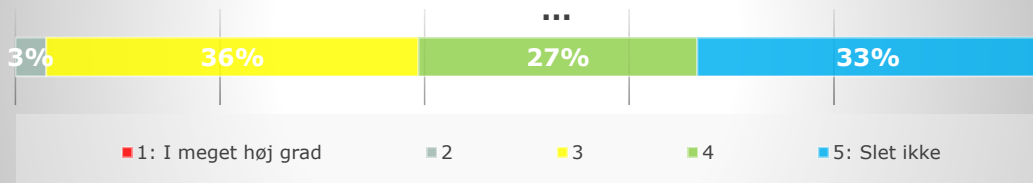

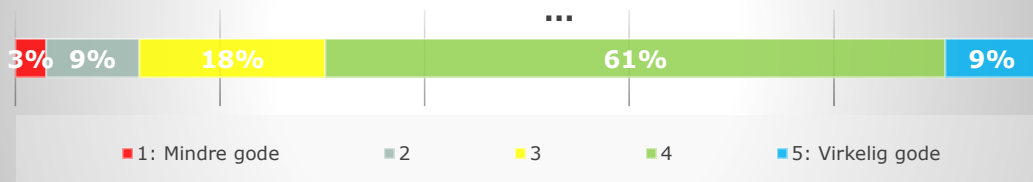
Tema C - Spørgsmål vedrørende sociale/personlige kompetencer

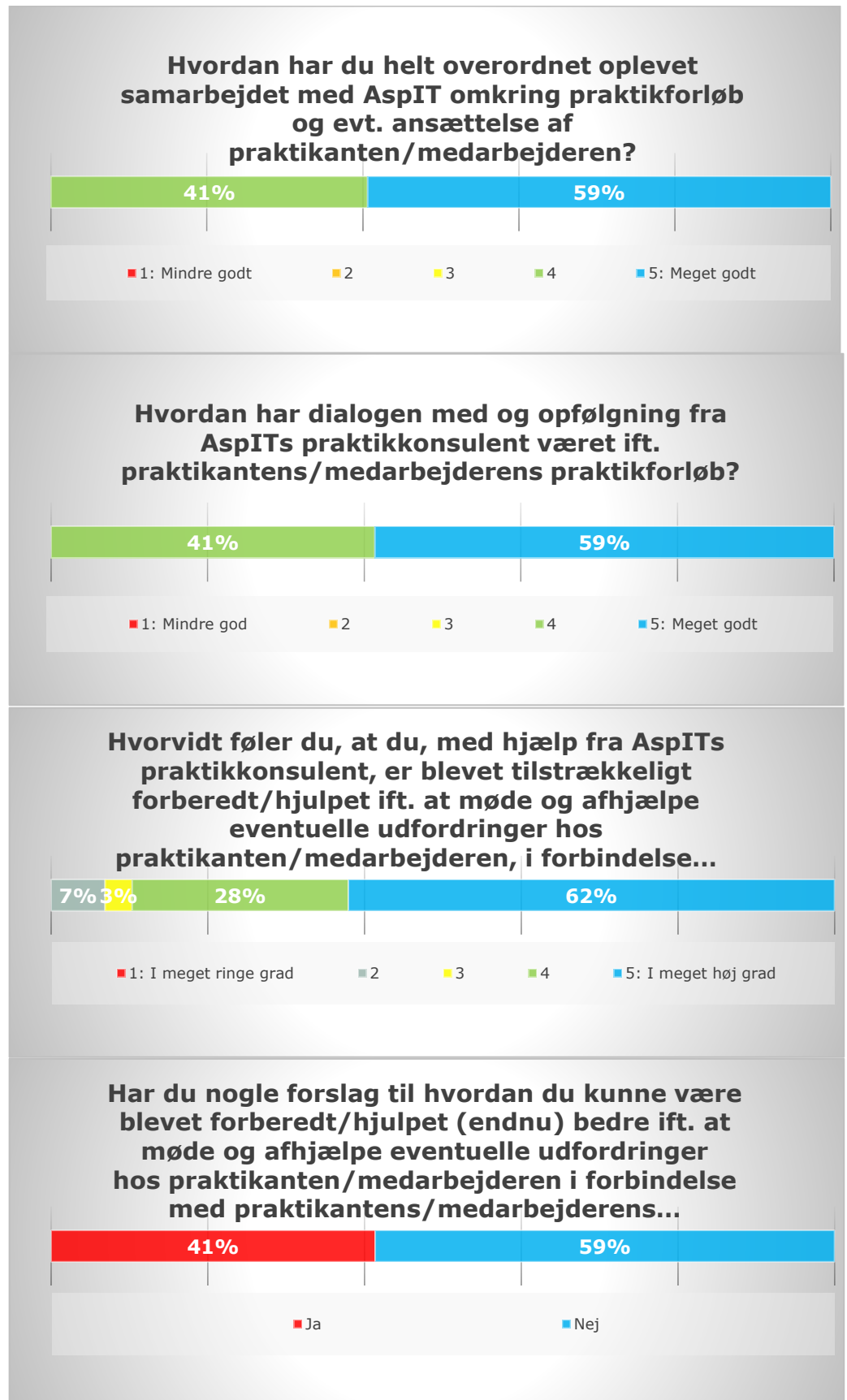
Har du oplevet at eventuelle udfordringer i relation til praktikantens/medarbejderens sociale og personlige kompetencer, har besværliggjort samarbejdet i nævneværdig grad?

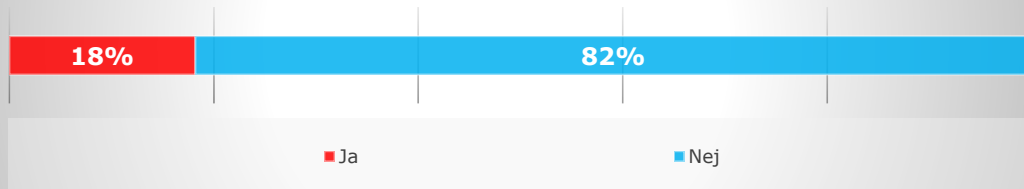
Hvordan vurderer du samlet set de opnåede sociale og personlige kompetencer hos praktikanten/medarbejderen på nuværende tidspunkt?

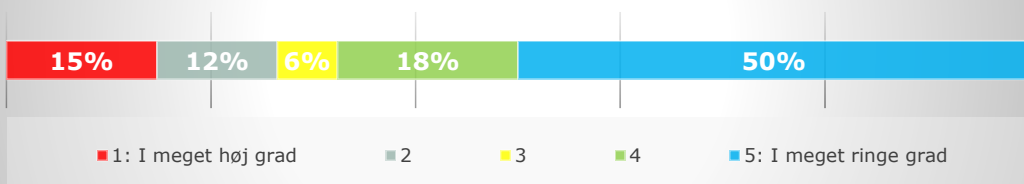
Tema D - Spørgsmål vedrørende samarbejde med AspIT omkring praktikforløb og eventuelt ansættelse

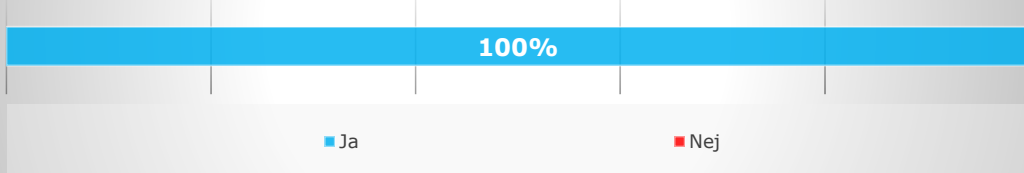
Er der ellers nogle forhold omkring praktikantens/medarbejderens praktikforløb og eventuel efterfølgende ansættelse som du kunne have ønsket anderledes eller bedre?

I hvilket omfang føler du at der er behov for mere opfølgning fra AspIT eller fra en kommunal jobkonsulent efter en eventuel ansættelse af praktikanten/medarbejderen?

Ville du opfordre andre virksomheder med behov for særlige IT-kompetencer at indgå i et samarbejde med AspIT omkring et praktik forløb og evt. ansættelse af en elev/praktikant?

Tema E - Spørgsmål vedrørende samlet vurdering

